# VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina — Perustettu vuonna 1917 — 1 — Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 120 — Vol. XXXIX vuosikerta — SUDBURY, ONTARIO — Tiistaina, lokakuun 9 p. — Tuesday, Oct. 9, 1956


## Lieviä tuomioita annettu Poznanin oikeusjutussa

### Brysseliläinen asiantuntija-seuraaja kiitti Puolan tuomarien itsenäisyyttä

**Poznan.** — Poznanin mellakan seurauksensa pidetyssä ensimmäisessä oikeuskuulustelussa langetettiin maanantaina ensimmäiset tuomiot, ja niitä pidetään yleensä erittäin lievinä.

Täpötäynnä olleessa oikeussalissa tuntui jännityksen laukeaminen kun tuomari Wieslaw Celinski tuomitsi 18-vuotiaan Jerzy Srokan ja 20-vuotiaan Jozef Foltynowiczin 4½ vuodeksi vankilaan ja 18-vuotiaan Kazimierz Zurekin neljäksi vuodeksi vankilaan.

Näitä nuorukaisia syytettiin oikeuskuulustelussa siitä, että he olivat viime kesäkuussa tapahtuneen kahakan yhteydessä murhanneet valtiollisen poliisin erään jäsenen. Syytetyt olisi voitu lain mukaan tuomita kuolemaan tai vähintäin kymmeneksi vuodeksi vankilaan.

Tuomari Celinski julisti kuitenkin, ettei yleinen syyttäjä voinut näyttää toteen, että syytetyt aiheuttivat korpraali Zygmunt Izdebnyn kuoleman. Syytetyt osallistuivat kahakassa kuolleen poliisikorpraalin raakamaiseen pahoinpitelyyn ja siitä he joutuvat vastaamaan seuraukset, selitti tuomari tuomiota langettaessaan.

Tuomari Celinskin oikeamielisyys ja puolueettomuus, mikä ilmeni jo kuulustelun yhteydessä, tuli esiin myös tuomion langettamisessa. Hän sanoi, huomioineensa ainoastaan oikeussalissa esitetyt lausunnot sillä oikeustalolla voivat kaikki puhua vapaasti ja pelkäämättä.

Puolan puolustusasianajaja tri Stanislaw Hejmowsky sanoi, että sekä oikeuskuulustelu että sen perusteella langetettu tuomio olivat oikeudenmukaisia eikä hän aio vedota tuomiosta. Foltynowiczin lakimies Gerald Kujanek antoi kuitenkin tietää, että hän aikoo vedota asiakkaansa tuomion alentamiseksi. Zurekin lakimies ei antanut mitään lausuntoa.

Yleinen syytäjä Alphonse Lehman sanoi tuomion langettamisen jälkeen sanomalehtimiehille että hän tekee päätöksensä siitä, tuleeko hän tuomiosta vetoamaan kovempien rangaistusten puolesta vasta sitten kun hän on perusteellisesti tutkinut oikeuskuulustelun pöytäkirjat ja tuomari Celinskin tuomion.

Jules Wolf, Brusselistä, joka oli yhtenä länsivaltojen lainopillisena asiantuntijana oikeuskuulustelussa, selitti sanomalehtimieskonferenssissa, että Poznanin oikeuskuulustelu oli esimerkki Puolan ja muiden maiden oikeustribunalista. Hän sanoi tämän oikeuskuulustelun osoittaneen Puolan tuomarien luonteeneheyden, itsenäisyyden ja rehellisyyden. Samalla hän ilmaisi vakausmuksensa siitä, että tämä oikeuskuulustelu tulee nopeistuttamaan Puolan uuden suunnan kehitystä. Hän arvosteli sitä kun vankeja oli pidetty epämääräinen aika ilman lainopillisia neuvonantajia.

## Läpi Canadan maantie lyhemmäksi kuin aiottu

**Quebec.** — Yli puolet läpi Canadan kulkevan valtamaantien valmistuneesta osasta on tähän mennessä kesto päällystetty ja British Columbian maakunnan vuoristoalueen läpi kulkevaksi suunniteltu osa kaivataan ensi vuonna, sanottiin Canadian Good Roads Associationin kokoukselle täällä viikon lopulla.

Läpi Canadan kulkeva valtamaantie tulee mahdollisesti olemaan noin 110 mailia lyhempi kuin aikaisemmin suunniteltu 4,580 mailia. Suunnitelmassa on tehty suuria muutoksia siten sen laatimisen.

Raportin esitti maantieinsinööri G.B. Williams. Hän kertoi, että kuusi maakuntaa on tähän mennessä hyväksynyt maakuntien välisessä valtamaantietä koskevassa sopimuksessa tehdyt muutokset, joiden perusteella liittovaltio osallistuu suuremmassa määrässä hankkeen rahoittamiseen ja jatketaan rakennusaikaa vuoden 1960 loppuun, jolloin "kunnollisen kestopäällysteisen valtatien tulisi olla valmis.

Tähän mennessä New Brunswick, Manitoba, Saskatchewan, Alberta, Prince Edward Island ja Ontario ovat hyväksyneet sopimuksen nykyisessä muodossaan.

"Nyt on ilmeistäkin, että kaikki maakunnat ovat kiinnostuneet valmistamaan maantien mahdollisimman pikaisesti, jotta v. 1960 loppuun mennessä olisi mahdollisimman pitkästi hyvin rakennettua ja täydellisesti kestopäällystettyä maantietä.

"Olen varma, että voimme odottaa suurta edistymistä tässä suhteessa muutamien tulevien vuosien kuluessa."

### Kaksi sai surmansa autojen yhteentörmäyksessä

**Brandford.** — Viime sunnuntaina saivat surmansa mrs. H. P. Howes ja hänen pojanpoikansa autojen yhteentörmäyksessä lähellä Burfordin kylää.

Yhteentörmäyksessä loukkaantuneet James Anglie ja Elizabeth Stefan kuljetettiin onnettomuuden jälkeen sairaalaan.

### Myrsky aiheutti sähköhäiriön

**London.** — Viime lauantaina vallinneen ukkosmyrskyn johdosta katkesi Londonissa sekä sen ympäristöllä sähkö ja ankaran vesisateen johdosta monien rakennusten kellareihin tunkeutui vettä.

Salama iski erään talon katon rikki. Noin puolentoista tunnin aikana satoi puoli tuumaa vettä.

## Presidenttivierailu Ruotsissa päättynyt

### Suomen presidentti Kekkonen palasi torstaina 3-päiväiseltä vierailulta

**Helsinki.** — (VS) — Tasavallan presidentti ja rouva Kekkonen saapuivat torstai-iltana klo 20.26 aikaan erikoiskoneella Aeron Convair Metropolitaniassa valtiovierailulta Ruotsista Seutulaan, jossa vallitsi pienoinen sumu. Seutulaan olivat saapuneet valtakunnan päämiestä vastaan mm. eduskunnan puhemies V. J. Sukselainen, hallitus pääministeri Fagerholmin, diplomaattikunta vanhimpansa Neuvostoliiton Suurlähettiläs Lebedevin johdolla. Runsaasti yleisöä oli saapunut toivottamaan presidentin tervetulleeksi takaisin kotimaahan ja se osoitti suosiotaan kättentaputuksin sekä eläköön- ja hurraa-huudoin. Kentällä olivat myös Helsingin varuskunnan kunniakomppania lippuineen sekä varuskunta-soittokunta.

Klo 20.25 laskeutui lentokapteeni Olli Puhakan ohjaama Convair Metropolitan Seutulan kentälle ja lähti rullaamaan kohti asemarakennusta, jonka eteen se pysähtyi. Heti tämän jälkeen työntyivät laskuportat esille, kunniakomppanian päällikkö komensi "Huomio, katse oikeaan päin" ja presidentti Kekkonen laskeutui koneesta kotimaan kamaralle.

Maamme-laulun kajahdettua presidentti tervehti vastaanottajistaan ensimmäisenä eduskunnan puhemiestä ja kätteli sitten hallituksen jäsenet alkaen pääministeri Fagerholmista, jolle hän sanoi "terveisiä viralliselta vierailulta Ruotsista". Presidentti Kekkosen siirtyessä autoonsa puhkesi kentälle saapunut yleisö suosionosoituksiin, minkä jälkeen auto suuntasi kohti tasavallan presidentin linnaa.

**KOLMAS VIERAILUPÄIVÄ VIETETTIIN UPSALASSA**

Tukholma Suomalaisen valtiovierailun kolmas ja viimeinen päivä, torstai, oli kokonaan omistettu Upsalalle.

Presidentti Kekkonen matkusti klo 9.40 prinssi Bertilin seurassa autolla Ultunan maatalouskorkeakouluun, joka sijaitsee aivan Upsalan eteläpuolella. Vieraita vastanottamassa olivat koulun rehtori, professori Ragnar Nilsson, professori Nils Berglund ja maaherra Georg Andren. Vierailun päätti kiertokäynti Ultunan alueella, mistä presidentti ja prinssi lähtivät autolla Upsalan tuomiokirkkoon.

Vieraiden saapuessa Ultunaan tervehtivät heitä ylioppilaskunnan ylioppilaat lippuineen koulun edustalla kohottaen nelinkertaisen hurraahuudon presidentille.

## Autotapaturmat lisääntyneet

**Toronto.** — Useimmat canadalaiset autonajurit joutuvat maksamaan enemmän vakuutuksista ensi vuonna, sanoi American Automobile Insurance yhtiön canadalainen liikkeenhoitaja John B. Humphrey viime viikon lopulla. Tämä johtuu siitä, että autotapaturmat ovat lisääntyneet huomattavasti tämän vuoden aikana.

Humphreyn selostuksen mukaan vakuutusmaksujen lisääntymisen määrä määritellään vasta sitten kun on suoritettu seikkaperäinen canadalaisten vakuutusyhtiöiden numeroiden tutkiminen.

"Voimme varmuudella sanoa, että vakuutusmaksut nousevat keskimäärin 10%:lla yli edellisen vuoden vakuutusmaksuja", sanoi hän. "Mutta yksityisten maksamat vakuutusmaksut voivat kohota joissain tapauksissa yli 10% ja toisissa vähemmän kuin 10%."

### Hukkui vesilintujen metsästysmatkalla

**Perth.** — Viime lauantaina hukkui Leonard Yarwood Rideau-järveen ollessaan metsästämässä vesilintuja. Hänen sanotaan pudonneen järveen ja painuneen pohjaan.

## Länsivallat kärsivät vastatuulesta Suezin kontrollikysymyksessä

### Länsivaltain kömpelö toimenpide on paljastettava maailmalle, kirjoittaa Moskovan Pravda

**United Nations, N. Y. Länsivaltain ehdottama Suezin kanavan kansainvälistä käyttäkulkuvalvonta ehdotusta eivät Egypti ja Neuvostoliitto ole hyväksyneet, sanottiin täällä maanantaina annetussa tiedonannossa.**

Egypti ja Neuvostoliiton ulkoministerit ilmoittivat maanantaina YK:n turvallisuusneuvoston kokouksessa, että Egypti tulee hallitsemaan kanavaa, mutta samalla on mahdollisuus neuvotella kanavan kansainvälisestä valvonnasta.

Egyptin ulkoministeri tri Mahmoud Fawzi syytti Britanniaa ja Ranskaa yrityksestä eroittaa Suezin kanava Egyptin hallinnasta. Hän myöskin syytti Yhdysvaltoja siitä, että se kieltäytyi auttamasta Aswanin padon rakentamista.

Neuvostoliiton ulkoministeri Dmitri Shepilov sanoi, että Britannia ja Ranska leikkivät tulen kanssa. Hän myöskin sanoi, että amerikkalaiset monopolikapitalistit suunnittelevat Suezin kanavan riistämistä omaan kontrolliinsa.

Egyptin ulkoministeri sanoi, että huolimatta siitä kun Britannia ja Ranska ovat häirinneet Suezin kanavan kauttakulkua kutsumalla luotsinsa pois niin Egypti on valmis neuvottelemaan kansainvälisestä kanavan kontrollikomiteasta.

Neuvostoliiton ulkoministeri Shepilov esitti uudelleen saman ehdotuksen, minkä Neuvostoliitto esitti Lontoon konferenssissa muodostaa kansainvälinen komitea valvomaan Suezin kanavan purjehdusta. Tämän komitean tulisivat muodostamaan Neuvostoliiton, Yhdysvaltain, Britannian, Ranskan, Intian ja Egyptin edustajat.

Neuvostoliiton ulkoministeri kannatti Intian valtuutetun ehdotusta, että Egypti hallitsee kanavaa ja että valitaan kansainvälinen neuvoa-antava komitea Suezin purjehdusta valvomaan.

Hän sanoi, että tällaisen komitean tehtävä tulisi olemaan valvoa vapaata kauttakulkuoikeutta kanavan käytöön nähden sekä kauttakulkumaksuja koskevaa kysymystä. Ja antaa Egyptille apua jos kanavan kunnossapitoon tarvitaan kansainvälistä luottoa.

Yhdysvaltain valtiosihteeri Dulles näyttää puhuneen kaksimielisesti ja se on herättänyt brittiläisissä ja ranskalaisissa piireissä vihamielisyyttä. Hän kannatti Britannian ja Ranskan ehdotusta Suezin kanavaan nähden viime perjantaina tuomiten Suezin kanavan kansallistuttamisen, mutta myöhemmin Williamstownissa pitämässään puheessa hän kannatti Nasserin tekemää ehdotusta. Yhdysvaltain valtiosihteeri sunnuntaina edelleenkin antoi ymmärtää, että hän kannattaa neuvottelevan komitean muodostamista käsittelemään Suezin kysymystä.

Viime viikolla Egyptin edustaja Omar Loufti kehoitti neuvostoa tutkimaan Egyptiä vastaan suunniteltuja toimenpiteitä jotka muodostavat vaaran kansainväliselle rauhalle ja turvallisuudelle ja merkitsevät poikkeamista YK:n perussäännöstä.

Loufti vaati, että turvallisuusneuvosto on kutsuttava koolle syyskuun 17 päivän jälkeen sattuneiden tapausten johdosta. Mainittuna päivänä Loufti oli neuvostolle osoittamassaan kirjelmässä kehoittanut "pitämään silmällä Suezin tilannetta".

**Moskova.** — Länsimaiden kömpelö toimenpide Suezin kysymyksen alistamiseksi YK:n ratkaistavaksi on paljastettava maailmalle, kirjoitti Moskovan Pravda viime viikolla. Turvallisuusneuvoston toimenpiteeksi tulee estää kolonialistien sekantuminen sellaisen maan sisäisiin asioihin, joka pelottomasti taistelee oikeuksiensa puolesta, lehti jatkaa.

Pravda kirjoittaa uudelleen USA:n ulkoministerin Dullesin ehdottamasta kanavan käyttäjien järjestöstä ja jatkaa:

— Dulles on selittänyt, että konferenssi oli menestys, mutta hän on jäänyt yksin kannattamaan tätä kantaa. Lontoon lehdistö kirjoittaa, ettei konferenssi vastannut odotuksia ja Pariisissa sanotaan sen olleen fiasko.

Lontoon konferenssin tulokset osoittavat, että painostuksiin, uhkauksiin ja peloituksiin perustuva politiikka, johon Egyptin suhteen on ryhdytty, on todellisuudelle täysin vieras.

— On täysin ilmeistä, että Yhdysvallat haluavat saada tämän suunnitelman hyväksyttyä päästäkseen Suezin herraksi samalla tavalla kuin se on alistanut Persian öljyn ja Etelä-Vietnamin rikkaudet valtaansa, Pravda lopettaa.

## Neuvostovieraita Ontarion saha- ja metsäteollisuudessa

**Sault Ste. Marie.** — (Omalta kirjeenvaihtajalta). — Canadian Lumbermens Associationin (puutavarayhtiöiden liiton) sihteeri-liikkeenhoitaja W. J. L. Clairilta tänne saapuneen tiedon mukaan tulee Canadassa parhaillaan vieraileva Neuvostoliiton puutavarateollisuuden valtuuskunta käymään myös täällä ja Blind Riverillä.

Valtuuskunta, käsittäen 7 henkilöä, on ilmeisesti virallista laatua koska mukana on NL:n hallituksen puutavarateollisuuden ministeri, neljä apulaisministeriä ja kaksi tämän teollisuusalan tutkimusviraston johtohenkilöä.

Valtuuskunnan mukana kulkee myös Ottawassa oleva Neuvostoliiton lähetystön lähettiläs, sekä Canadian Lumbermens Associationin 4 virkailijaa. Joukkueessa on siis kaikkiaan 12 henkilöä. Mahdollisesti seurueessa on muitakin, kuten sanomalehtien kirjeenvaihtajia jne.

Tämä vierailu Canadassa on liittohallituksen ja Canadan puutavarateollisuusyhtiöiden järjestämä. Se on vastavierailu koska Canadan puutavarateollisuuden valuuskunta vieraili Neuvostoliitossa aikaisemmin tänä vuonna.

Valtuuskunta saapuu Algoman piirin Blind Riverille t.k. 10 pnä ja vierailee siellä J. J. McFadden Lumber-yhtiön sahalaitoksella (Ontarion yksi suurin sahalaitos) ja myös saman yhtiön kämpillä metsissä.

Tänne Soohon saapuu valtuuskunta t.k. 11 pnä ja on täällä kahdentoista päivään asti vieraillen todennäköisesti tämän alueen teollisuuslaitoksissa y.m. Täältä lähtee valtuuskunta Kapuskasingiin Pohjois-Ontarioon missä se todennäköisesti vierailee Spruce Fallsin paperitehtaalla ja metsäkämpillä. Kulku tapahtuu lentokoneella.

Sekä Blind Riverin että Soon paikalliset kauppakamarit aikovat järjestää virallisen vastaanoton lähetystölle. Kaupungin valtuusto käsitteli myös asiaa ja tulee olemaan edustettuna vastaanottotilaisuudessa. — L.

## 106 ihmistä hukkui, 1,100,000 koditonna

### Bengalin tulvien omaisuusvahingot suuret; nälkäiset ryöstävät

**Kalkutta.** — 106 ihmistä hukkui ja 1,100,000 joutui kodittomaksi syyskuun lopulla viisi päivää kestäneissä kaatosateissa, ilmoitettiin alustavasti viime viikolla julkaistussa uutistiedossa.

Sademassat ja tulvivat joet laskivat alleen noin 7,700 neliökilometriä maata, ollen se noin kymmenes osa valtion pinta-alasta. Aineelliset vahingot arvioidaan erittäin suuriksi.

Länsi-Bengali on vedonnut Intian hallitukseen 10,000 teltan jakamiseksi kiireellisesti kodittomille.

Nälkiintynyt ihmisjoukko pysähdytti ja ryösti riisilastissa olleen avustusjunan, joka oli alkuviikolla matkalla Nabadwipin kaupunkiin.

### 4 ihmistä kuoli kaasuräjähdyksen johdosta

**Carthage, Tex.** — Neljä henkilöä sai surmansa kun trokissa ollut kaasusäiliö räjähti viime sunnuntaina. Onnettomuus johtui siitä kun auto törmäsi kaasusäiliöitä kuljettavaa trokia vastaan.

## NL:n vieraat kiinnostuneet Canadan metsäteollisuuteen

**Toronto.** — Neuvostoliittolainen metsäteollisuuden edustajisto vieraili suurella metsäteollisuuden kokeiluasemalla viikon lopulla ja sai edelleen uutta oppia.

Neuvostoliiton metsäteollisuuden ministeri Orlovin johtama 8-miehinen edustajisto vieraili lähellä täältä sijaitsevalla Maple-nimisellä kokeiluasemalla alkaessaan kolme viikko kestävän vierailunsa Ontarion ja British Columbian metsäteollisuusalueilla.

Vierailijoita kiinnosti eniten Ontarion maa- ja metsädepartmentin keksimä traktori, jolla voidaan kuljettaa välineitä ja tavaroita metsään. He ilmaisivat hämmästystä kun yksi mies hajoitti 650 paunaa painavan traktorin 10 osaan ja kokosi sen jälleen 10 minuutissa.

Mr. Orlov suunnittelee yhden tällaisen telaketujuisen traktorin lähettämistä Neuvostoliittoon.

Canadan ulkoministeriön kanssa vierailua yhteisesti järjestäneen Canadian Lumbermens Associationin sihteeri, W. J. Leclair sanoi, että näistä molemminpuoleisista vierailuista "on hyötyä meille molemmille."

"He aloittivat suunnitelmallisen metsähallinnan jo sata vuotta ennen meitä. . . He ovat käyttäneet tarkoitukseen miljoonia samanaikaisesti kun olemme käyttäneet vain muutamia dollareita."

Neuvostoliittolaiset osoittivat olevansa kiinnostuneita tislauslaitteeseen, jolla kokeillaan erinäisten öljyjen erottamista havupuiden neulasista. Näitä öljyjä käytetään erinäisissä lääkkeissä, saippuoissa ja hajuvesissä.

## Heil Hitler tunnelmia reunio-Dysseldorfissa

### 20,000 Rommelin Afrikan sotilasta koolla — rauhantunnus kiireesti piiloon

**Berliini.** — Täydessä sotahengessä elettiin kuun vaihteessa Dysseldorfissa, missä 20,000 entistä Rommelin armeijan sotilasta oli kokoontunut ns. Afrikka-osaston — se on Länsi-Saksassa laillisesti rekisteröity järjestö — tapaamistilaisuuteen. Joukossa oli 29 entistä natsikenraalia, joista mainittakoon Hitlerin sotamarsalkat Kesselring, von Mannstein ja Milch, yhdeksän englantilaista ja kaksi italialaista kenraalia sulassa sovinnossa tekemässä propagandaa Bonnin uuden armeijan hyväksi. Läsnä olivat myös Bonnin sisäministeri Schröder, Nordrhein-Westfalenin osavaltion sosialidemokraatinen (!) pääministeri Steinhoff ja Bonnin uuden armeijan edustajana entinen Hitlerin ja nykyinen Adenauerin kenraali Speidel. Tunnelmaa täydentämässä olivat myös Rommelin leski ja Hitlerin armeijan viihdyttäjänä tunnettu iskelmälaulajatar Lale Andersen, joka luonnollisesti lauloi Lili Marlenen saaden valtavat suosionosoitukset.

Sisäministeri Schröder hyökkäsi puheessaan asepalveluksesta kieltäytyviä vastaan väittäen heidän asenteensa osoittavan "arkuutta ja alhaisuutta." Nyt on jälleen kysymyksessä "uhrautuminen kansan ja isänmaan hyväksi", hän selitti ja sanoi edelleen, että uusi armeija tulee pian olemaan poliittisen keskustelun yläpuolella, sillä hallitus ei salli, että armeija on jatkuvasti julkisten hyökkäysten kohteena.

Kokonaan ilman sivumakua ei tämä sotilaallinen tapaaminen sentään sujunut. Kun sunnuntaina saavuttiin Dusseldorfin Cäcilienalleella sijaitsevalle sotamuistomerkille laskemaan seppeleitä oli muistomerkin yläpuolella nähtävissä suuri tunnus "Ei koskaan enää sotaa". Se peitettiin kiireesti lipulla, mutta tuulen puhaltaessa tunnus vilahti tuon tuostakin näkyviin kokouksen aikana.

## VIIME TIEDOT

**Toronto. — Viime perjantain ja maanantain välisenä aikana Canadassa sai surmansa erilaisissa tapaturmissa 79 henkilöä. Suurin osa kuoli liikenneonnettomuuksissa.**

**Adelaide, Australia. — Täällä tiedoitettiin maanantaina, että Britannian äskeisten atomipommikokeilujen johdosta on karja 400 mailia kokeilupaikalta vakavasti kärsinyt radioaktiivisen pölyn vaikutuksesta.**

**Ottawa. — Canadan kauppaministeri C. D. Howe matkustaa Japaniin tk. 21 päivänä, tiedoitettiin hallituspiireistä maanantaina. Hänen tarkoituksenaan on tehdä hyväntoivonmatka Japanin teollisuuslaitoksiin. Täällä oleva Japanin lähettiläs tri Koto Matsidaira sanoi, että Japani on halukas lisäämään kauppaa Canadan kanssa.**

**Toronto. — Ontarion pääministeri Leslie Frost sanoi maanantaina, että hän tulee olemaan puolueeton sikäli kuin tulee kysymykseen Canadan konservatiivipuolueen johtajan valinta. Hän kielsi sellaiset huhut, että hän kannattaisi ja työskentelisi John Diefenbakerin hyväksi konservatiivipuolueen johtajan valinnassa.**

**Lontoo. — Täällä tiedoitettiin maanantaina, että pääministeri Eden palasi maanantaina sairaalasta, jossa hän oli perjantaista lähtien. Hän oli saanut kuumetta, josta hän on nyt täysin parantunut.**

## USA:n suurimman ryöväyksen oikeusjuttu päättymisvaiheessa

### Brinksin ryövärit olivat suunnitelleet tekoansa kahden vuoden ajan; tuomiot langetetaan tänään

**Boston.** — Viikon lopulla täällä tuomittiin kahdeksan miestä syylliseksi Yhdysvaltain historian suurimpaan pankkiryöstöön. Seitsemän heistä on todettu osallistuneen aktiivisesti Brinksin rahankuljetustoimiston aseelliseen ryöstöön, joka tapahtui tammikuun 17 päivänä 1950 ja jolloin mainitulta toimistolta kaapattiin $1,219,000 seteleinä.

Kaikkia syytettyjä on vastassa mahdollinen elinkautinen tuomio. Kahdeksannetta on syytetty siitä, että hän oli tietoinen ryöstön suunnitelusta ja oli apuna sen toimeenpanemisessa vaikka ei osallistunutkaan henkilökohtaisesti itse aseelliseen ryöstöön. Yhdysvaltain rikoslain mukaan kaisesti hänelle voitaisiin langettaa sama tuomio kuin toisillekin. Ryöstön johtajana on sanottu olleen 52 vuoden ikäinen Joseph F. McGinnis.

Muiden itse ryöstöön osallistuneiden nimet sanotaan olevan Anthony Pino, Vincent J. Costa, Michael V. Geagan, Adolph Maffie, Henry Baker, James I. Faherty ja Thomas F. Richardson kaikki 40 — 50 ikävuosien välillä ja kaikki kotoisin Bostonista.

Tuomiot langetetaan heille tänään. Tuomari Felix Forte sanoi valamiehistölle: "Olen varma, että yhdyskuntamme on ylpeä uskalliaisuudestanne."

Yhteenvedossaan piiriprokuraattur Garrett H. Byrne kuvasi syytettyjä mahdollisimman murhaajina, miehinä, jotka voisivat hävittää kaiken kunnollisen.

Hän sanoi, että valtion päätodistaja Joseph J. O'Keefe, joka aikaisemmin oli tunnustanut syyllisyytensä, saapui luokseen pelkoa "tuntematta" ja lupauksia saamatta. Hän mahdollisesti voi vaikuttaa siihen, mitä hänelle tapahtuu siitä, että te haluaisitte syyttää häntä, mutta siitä huolimatta hän saapui luoksemme vaikka hänen ei olisi ollut pakko niin tehdä.

Asianomaisten syyttäminen rikoksesta oli mahdollista perustuen O'Keefen todistuksen perusteella. Hän väitti, että häntä oli petkutettu saaliin jaossa.

Hänen kertoman mukaan tapahtui seuraavasti:

Häneltä oli Pino kysynyt ensin jos hän haluaisi osallistua yritykseen ja kun hän kuuli kuka oli hankkeen mukana niin hän myös päätti osallistua siihen.

Brinksin toimisto oli valittu ryöstön kohteeksi jo kaksi vuotta ennen rikoksen tapahtumista. Kaikkien syytettyjen todettiin tutustuneen ryöstöön muutamia kertoja ennen toteuttamista.

Mitään seikkaa ei oltu ylenkatsottu. Rakennuksen viidestä ovesta oli otettu lukot yksi kerrallaan, tehty niihin sopivat avaimet ja lukot jälleen sijoitettu paikoilleen.

Pinon kodissa oli pidetty lukuisia neuvottelukokouksia ja kaikki syytetyt olivat osallistuneet niihin aina ajoittain.

Ryöstön jälkeen rosvojoukko meni suoraan Maffien vanhempien kotiin, jossa saalis heitettiin yhteen läjään pöydälle ja laskettiin sekä jaettiin ryöstöön osallistuneiden kesken. Vain $90,000 rahasta on saatu takaisin.

### Brenda Fisher aikoo uida Juan de Fucan salmen ensi kesänä

**Victoria.** — Grimsbystä Englannista kotoisin oleva itseensä luottava uimari Brenda Fisher, joka saavutti lyhemmän ajan Ontarion järven yli uinnissa kuin Marilyn Bell, suunnittelee Juan de Fucan salmen molemmin päin yli uintia ensi kesänä.

Brenda kirjoitti Grimsbystä syntyneelle ja nyt Victoriassa asuvalle Don Graylle, että hän haluaisi uida useinkin myrskyisän salmen yli ensin etelästä pohjoiseen ja sitten pohjoisesta etelään.

Ainoastaan yksi uimari, torontolainen Cliff Lumsden on uinut tämän 18.3 mailin pituisen matkan ja hän tällöin lähtien Port Angelesiin, jota suuntaa pidetään vaikeampana.

## Ottawan kauppapolitiikka kovan arvostelun kohteena

### Canadan tulisi hyväksyä ostajamaan valuutan myydessään vehnää uusille Kauko-Idän markkinoille

**Regina.** — Vaikka Canadasta vietiin ulkomaille viime satovuoden kuluessa enemmän vehnää kuin sitä edellisenä maamme vehnän viennin lisääntyminen on siitä huolimatta vähäisempi kuin Yhdysvaltain. Liittovaltion tilastotoimiston viimeisessä raportissa osoitetaan, että Canadan vehnän vienti lisääntyi 251,900,000 bushelista 308,700,000 busheliin. Samanaikaisesti Yhdysvalloista vietiin ulkomaille 357,800,000 bushelia verrattuna edellisen vuoden 280,400,000 bushelin vientiin. Täten Yhdysvallat edelleenkin syrjäyttää Canadan maailman suurimpana vehnän vientimaana. Yhdysvallat kykeni lähettämään ulkomaille 69% kansainvälisen vehnäsopimuksen mukaan sallitusta kuotastaan. Canada kykeni lähettämään vain 49.3% kuotastaan.

Canadian Press-uutistoimisto tekee sen huomion, että "Canadan politiikkana on myydä ainoastaan dollareita vastaanottaen. Yhdysvallat lahjoittaa jonkun määrän vehnää ja myös myy pitkäaikaisin maksuehdoin ja ottaen vastaan paikallista valuuttaa."

Otsikolla "vallankumous maailman markkinoilla" Saskatchewanin Wheat Poolin äänenkannattaja Western Producer julkaisi viime viikolla toimituskirjoituksen, jossa tuomittiin USA:n lahjoittamispolitiikka. Äskeisestä Yhdysvaltain ja Intian välisestä vehnäsopimuksesta lehti kirjoittaa: "Totuus on se, (ja kaikki kirjanpidolliset yritykset sen salaamiseksi eivät kuitenkaan ole menestyksellisiä) että se todellisuudessa oli vain suurta lahjoittamista, suurenmoista antamista." Sen johdosta, sanoo Producer, veronmaksajat joutuivat tekemään "huomattavasti yli $600,000,000 korvauksen."

"Silloin myöhästyneenä havaittiin että Yhdysvaltain oli vietävä vehnää ulkomaille tai joutua vastatusten suuremman pulakauden kanssa ja jos sen asiakkailla ei ollut rahaa maksaa ostoksistaan, niin siinä tapauksessa Washington antaisi sitä niille. Se olisi halpaa vakuutusta muussa tapauksessa tapahtuvan pulakauden varalta . . . Intian kanssa tehty kauppa on tähän päivään mennessä klassillisin esimerkki uudesta ja mullistavasta kaupankäyntitavasta."

Vaikka Producer oli arvosteleva sen johdosta, että Yhdysvallat ei neuvotellut liittolaistensa kanssa, se kuitenkin säästää terävimmän sanansa Canadan liittohallitukselle: "Samanaikaisesti Canadan hallitus pysyy epäröivästi sivussa, ilmeisestikin tahdoton ja kykenemätön käymään käsiksi tähän mullistavaan edessään olevaan tilanteeseen" . . . "Jos aijomme päästä osallisiksi Kauko-Idässä avautuviin suuriin markkinamahdollisuuksiin, meidän on toimittava ripeästi.

"Kun heidän vastassaan on se mitä Yhdysvallat tekee, Ottawassa vallassa olevien tapana on kohauttaa olkapäitään ja väsyneesti ilmoittaa meille, etä Canadan ei kannata istua välinpitämättömänä sivussa ja seurata kun Yhdysvallat ja Neuvostoliitto anastavat kaikki maailman uudet markkinat. Tilanne tässä suhteessa ei suinkaan parane, vaan päinvastoin pahenee.

"Canadan tulee, yksin tai seuralaistensa kanssa yhdessä, käydä asiaan käsiksi ja saattaa itsensä siihen asemaan, että se kykenee tekemään kauppaa sellaisin ehdoin, jotka kestävät vertailun kilpailijainsa ehtoihin ja jotka sen mahdolliset asiakkaat voisivat ilomielin ottaa vastaan. Jos emme ryhdy toimintaan ja pikaisiin sekä vaikuttaviin toimenpiteisiin, me hyvin mahdollisesti löydämme itsemme sellaisesta asemasta, joka kehittyisi vieläkin kärsimättömämmäksi kun Neuvostoliitto jonain päivänä ryhtyy täydelliseen kilpailuun Yhdysvaltain kanssa kaikilla asteilla."

# VAPAUS

(LIBERTY) — Independent Labor Organ of Finnish Canadians. Established Nov. 6, 1917. Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa. Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Company Ltd., at 100-102 Elm St. W., Sudbury, Ont., Canada.

Telephones: Bus. Office OS. 4-4264; Editorial Office OS. 4-4265. Manager E. Suksi. Editor W. Eklund. Mailing address: Box 69, Sudbury, Ontario. Advertising rates upon application. Translation free of charge.

TILAUSHINNAT:

| | | |
|---|---|---|
| Canadassa: | 1 vk. 7.00 | 6 kk. 3.75 |
| | | 3 kk. 2.25 |
| Yhdysvalloissa: | 1 vk. 8.00 | 6 kk. 4.50 |
| Suomessa: | 1 vk. 8.50 | 6 kk. 4.75 |


## Labouristeilla uutta elinvoimaa

Valkka Britannian Labor-puolueen konventioni ei olekaan tätä kirjoittaessa (perjantaina) vielä päättynyt, niin nyt jo voidaan vetää sellainen johtopäätös, että labouristien purjeissa on uutta tuulta, joka lupaa hyvää brittiläisille yleensä ja erikoisesti Britannian työtätekeville.

Kuten on uutistiedoissamme kerrottu, Blackpoolissa viikko sitten maanantaina kokoontuneessa labouristien vuotuisessa edustajakokouksessa oli 1,300 osanottajaa, edustaen 6,5 miljoonaa puoluejäsentä, jotka kuuluvat 610 paikalliseen puoluejärjestöön tai ammatillisten ja osuustoiminnallisten ja liittojärjestöjen jäsenyyteen.

Kokouksen alusta pitäen nähtiin leimaa-antavana piirteenä se tosiasia, että tämä puoluekokous pidettiin työväenliikkeen vissinlaisen nousun ja hallitsevan torypuolueen poliittisen kriisin kehittymisen ilmapiirissä. Kokouksen käsiteltäväksi esitettiin puolueen toimeenpanevan komitean puolesta puolueohjelmaa koskevat asiakirjat. Lisäksi oli jäsenistön ja paikallisosastojen toimesta esitetty 418 päätöslauselmaehdotusta jne.

Että labouristien purjeissa on paljon uutta, virkistävää tuulta, se ilmenee sekä ulko- että sisäpoliittisista päätöksistä. Ottakaamme esimerkiksi ulkopoliittiset kysymykset:

Labouristit tai paremminkin heidän johtajansa seurasivat koko "kylmän sodan" ajan toryhallituksen ulkopolitiikkaa myötäilevänä, melko epäitsenäistä ohjelmaa. Mutta nyt oli vallan toisenlainen ääni. Konventioni hyväksyi päätöslauselman missä vaaditaan atomi- ja vetypommien kokeilujen hetikohtaista kieltämistä ja näiden joukkotuhoaseiden kokonaan pannaan julistamista.

Kyprosin asiasta puoluekokous arvosteli ankarasti toryhallituksen politiikkaa ja esitti vaatimuksen että hallituksen pitää kutsua maanpakolaisuuteen ajettu arkkipiispa Makarios Lontooseen neuvottelemaan Kyprosin tulevasta asemasta. Mahnita sopii, että puolueen johtaja, mr. Gaitskell kehoitti hallitusta järjestämään aselevon Kyprosin vapaustaistelua johtavan järjestön EOKA:n kanssa.

Mainittakoon vielä, että heti ensimmäisenä kokouspäivänä esitettiin labouristien kokouksessa voimakkaita mielipiteitä toryhallitukselle siitä, että aseistariisumisen edistämisen asemesta, mitä maan edut ja kansainvälinen rauha vaatii, Edenin hallitus on toteuttanut aseistuskilpailun politiikkaa.

Kuinka voimakkaasti uudet tuulet puhaltavat Labourpuolueen johtoasemissakin, näkyi parhaiten Suezin kysymyksen käsittelyn yhteydessä. Vaikka puoluekokouksessa ei siitä mainittukaan, niin tosiasia on tämä: Noin pari kuukautta sitten, jolloin Egyptin hallitus kansallistutti Suezin kanavayhtiön, linjoittui Labour-puolueen korkein johto miltei varauksitta Edenin hallituksen taakse Egyptia vastaan. Mutta Labour-puolueen edustajakokouksessa hyväksyttiin nyt yksimielisesti päätöslauselma, missä arvostellaan erittäin ankarasti Edenin johtamaa toryhallitusta. Puoluejohtaja Gaitskell syytti, että Edenin hallitus vei Suezin kysymyksessä Britannian sodan partaalle ja sanoi, että pääministeri Eden ei ole vieläkään antanut selvää vastausta siitä, ettei Egyptia vastaan käytetä voimatoimenpiteitä muuten kuin YK:n perussääntöjen mukaisesti.

Nämä uusia tuulahduksia kuvastaa myös se, että patavanhoillinen mr. Brown kärsi odottamattoman suuren tappion ja puolueen rahastonhoitajaksi tuli valituksi maltillisen vasemmistosiiven johtaja, Aneurin Bevan, joka on vuosikausia vaatinut maata ja kansaa köyhdyttävästä aseistumiskilpailusta luopumista sekä kansainvälisten ongelmien ratkaisua neuvottelupöytien ääressä. Tähän kun vielä lisätään, että Labourpuolueen kansalliseen, 28-henkiseen johtokuntaan tuli valituksi Bevanin lisäksi 10 muuta vasemmistolaista, niin silloin onkin yleiskuva Blackpoolin puoluekokouksesta melkoisen hyvä.

Blackpoolin puoluekokouksessa vaikuttaneet uudet, raikkaat tuulet, tulevat yhdistämään labouristien omat rivit ja omalla tavallaan auttamaan koko työväenliikkeen rivien eheyttämistä ja siten lähentämään kiertämättömästi edessäolevaa ja tulevaa työväenliikkeen voittoa vaaliuurnalla.

## Ei vastaa ajan vaatimuksia

Tällä viikolla virisi uudelleen laaja keskustelu n.s. Euroopan uniosta millä tarkoitetaan sitä, että Länsi-Euroopan maat ja Britannia yhdistyisivät pääasiassa talloussopimuksen perusteella jonkinlaiseksi kolmanneksi voimaksi, joka tullirajoituksia madaltaen voisi kilpailla Yhdysvaltoja vastaan taloudellisesti ja samalla ylläpitää poliittista rintamaa Neuvostoliittoa vastaan.

Viikko sitten lauantaina, jolloin Länsi-Saksan ja Ranskan kanssa päästiin periaatteelliseen sopimukseen Saarin alueen Saksalle luovuttamisesta, julisti Länsi-Saksan kansleri Adenauer, että tämä sopimus tulee suuresti auttamaan Euroopan unionin perustamista mikä hänen selostuksensa mukaan on välttämätön tehtävä.

Tähän julistukseen liittyi heti Ranskan pääministeri Mollet ja vähän myöhemmin Britannian pääministeri Eden.

Kuten tiedetään, kysymys Euroopan tulliunion perustamisesta ei ole suinkaan mikään uusi suunnitelma. Myös tiedetään, että vaikka Britannia on kannattanut ja antanut tukensa niille suunnitelmille ja toimenpiteille, joiden tarkoituksena on sanottu olevan Länsi-Euroopan maiden talouden yhdistäminen, Britannia on tähän asti jyrkästi kieltäytynyt itse liittymästä siihen.

Mutta nyt ovat Britannian hallituksen johtavat miehet selittäneet, että tämä kysymys on vakavan harkinnan alaisena ja että Britannia on valmis yhtymään, joskin vissein varauksin, Euroopan unioon. Tämä sellaisenaan on huomattava poikkeama Britannian ulkopolitiikassa, vaikka tästä Euroopan unio-suunnitelmasta ei tulisikaan mitään, kuten me uskomme, että se on ollut synnytysmäään asti maho suunnitelma. Mutta huomata sopii, että Britannian ulkopolitiikan kulmakivenä on tähän asti ollut saumaton yhteistoiminta Yhdysvaltain kanssa. Viimeaikaiset tapahtumat, joista Suezin kanavakiista on yksi, ovat kuitenkin viimeaikoina muodostuneet suurentelon ja aina syvenevän kuilun Yhdysvaltain ja Britannian välille. Tästä johtuu uusien linjoittumisien etsintä Eurooppassa.

## SYNTYMÄPÄIVIÄ

**Ilmari Sivunen**, Timmins, Ont., täyttää keskiviikkona, lokakuun 10 päivänä 70 vuotta.

**Roope Ranta**, Sudbury, Ont., täyttää keskiviikkona, lokakuun 10 päivänä 77 vuotta.

**M. A. Oikarinen**, Mattawa, Ont., täyttää keskiviikkona, lokakuun 10 päivänä 70 vuotta.

**Olga Alanen**, Port Arthur, Ont., täyttää torstaina, lokakuun 11 päivänä 70 vuotta.

**Kalle Viklund**, Vancouver, B. C., täyttää torstaina, lokakuun 11 päivänä 60 vuotta.

**Gustaa Apponen**, Rocky Mountain House, Alberta, täyttää torstaina, lokakuun 11 päivänä 80 vuotta.

**A. T. Hill**, Port Arthur, Ont., täyttää lauantaina, lokakuun 13 päivänä 60 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

## Kysymyksiä ja vastauksia

**Kysymys:** — Lupasiko Helsingissä ilmestyvä Helsingin Sanomat-lehti lahjoittaa kultakellon ja kultaisen kruunun sille suomalaiselle urheilijalle, joka heittää keihästä yli 80 metriä? Mikä on tuon heiton tarkempi määrä, 81 vai 82 metriä?

Kuka suomalainen urheilija on saanut nuo lahjat?

**Vastaus:** Vuonna 1953, elokuun 10 pnä julkaisttiin Helsingin Sanomatlehden etusivulla uutinen: "Kultainen kiulu suomalaiselle, joka heittää keihästä 82 m. — Helsingin Sanomat lahjoittaa."

Kesällä 1953, viikko sen jälkeen kun amerikkalainen Held vei Suomelta Nikkisen nimissä olleen keihäänheiton maailmanennätyksen, heittämällä tuloksen 80.41, lahjoitti johtaja Osmo Kahila kultakellon annettavaksi Uuden Suomen kautta sille suomalaiselle urheilijalle, jonka toimesta ennätys saataisiin jälleen takaisin Suomeen.

Kun Soini Nikkinen viime kesäkuun lopulla saavutti tuloksen 83.56 täysin hyväksyttyissä olosuhteissa, ilmoitti Helsingin Sanomat heti seuraavana päivänä, että kultainen kiulu tullaan luovuttamaan hänelle heti sen valmistuttua.

Uuden Suomen toimesta ilmoitettiin samaan aikaan, että johtaja Kahilon lahjoittama kultakello luovutetaan Nikkiselle. Luovuttaminen tapahtui pari viikkoa jälkeen päin.

Kruunun lahjoittamista ei ole koskaan tapahtunut.

## Eriksson juoksi 1,500 m. 3.41,2

**Göteborg.** — **Täällä syyskuun 30 pnä pidetyissä kilpailuissa juoksi Ingvar Eriksson uuden Ruotsin ennätyksen 1,500 metrin matkalla. Hänen aikansa oli 3.41,2.**

— New Yorkin lainakirjastossa on yli 3,500,000 nidettä. Siellä käy 10,000 ihmistä päivittäin.

# Piispa E. G. Gulinin puhe työväestä sekä riidan ja toran lietsonnasta

**Port Arthur.** — (Canadan Uutiset) — "Työn Temppeli" oli täyttynyt yli viranomaisten määrittelemän 540 hengen määrän. Suurin enemmistö kuulijoista oli jämerän näköisiä työmiehiä, joista Piispa kertoi Canadan kirkollisilta johtajilta kuulleensa varsin kohottavaa arvostelua: "Suomalainen tunnetaan Canadassa siitä, että kun hänet metsään laskee, hän tekee kolminkertaisen työn, mitä muut."

Suuri mainos, rinnan tanssi-ilmoituksen kanssa, oli ohikulkijoille tiedoittanut Piispan puheen aiheen: Kirkko ja työväenkysymys.

— Kun tulin 11 vuotta sitten piispan taloon, kokosin keskustelupoorin, jossa oli eri työväenliikkeiden edustajina 17 työmiestä. Keskustelukysymyksenä oli oikeastaan joka kerralla yksi ja sama, "kirkko ja työväenkysymys." Miehet valaisivat minulle, mistä työväki arvostelee kirkkoa, mitä pahaa kirkko on tehnyt. Uskallan väittää olevani tässä asiassa asiantuntija. Vakuutan, että vaikka esittäisitte kuinka räikeän syytöksen tahansa, minä tiedän vielä räikeämmän. Kerran erästä työväenjohtajaa haudattiin. Saattoväellä oli matkassaan järjestöliput, jotka ovat heille erittäin pyhiä. Mitä pappi sanoi? "Kuinka te tulette häpäisemään pyhäämaata noilla lipuillanne!"

—Tohtori Sirenius, joka Suomessa on niin paljon tehnyt työväestön hyväksi, puhui kerran tästä samasta aiheesta: "Kuulkaa rakkaat ystävät te voitte arvostella kirkkoa. Jos te tuntisitte sitä paremmin, te arvostelisitte vielä enemmän. Mutta ajatelkaa, Suomen kirkko on vuosisatojen kuluessa opettanut kansan lukemaan. Ellei kirkko olisi opettanut kansaa lukemaan te ette osaisi lukea niitä lehtiä, joissa kirkkoa arvostellaan. Meissä on vajaa mittaisuutta. Kirkkoa pitää arvostella, sillä jollei sitä arvostella, se sortuu hakoteille omahyväisyyteen."

— Suomen työväenliike tuli vuosisatamme alussa Saksasta, sillä on saksalaiset oppi-isät. Jos se olisi tullut Englannista olisi suhde kirkkoon ollut toinen. Saksalainen työväenliike oli kirkon vastaista. Englannissa taas se oli metodistipappien ja maallikkosaarnaajien perustama. Kuuluisa englantilainen työväenjohtaja Attlee kierteli kuulemassa mitä eri puolueen edustajat vaalipuheissaan sanoivat. "Minä kuulin enimmät raamatunlauseet työväenpuolueen puhujalavoilta." Kun työväki pitää Englannissa kongressin, se alkaa jumalanpalveluksella. Suomessa alkaa suhde myös parantua. Minutkin kutsuttiin äskettäin paperityöväen kokouksiin, jotka alkoivat juhlajumalanpalveluksella, pitämään juhlasaarnaa.

— Suomen työväenliike perustettiin Forssassa v. 1906 (1907?) Julkilausuma suhteesta uskontoon oli seuraavanlainen: "Kirkko on erotettava valtiosta, ja uskonto on jokaisen yksityisasia." V. 1947 puolue korjasi julkilausumaa. Poistettiin lause: "Uskonto on jokaisen yksityisasia." Kirkon ja valtion välinen suhde määriteltiin uudella tavalla: "Kirkon ja valtion suhteet on järjestettävä siten, että siitä on molemmille puolille mahdollisimman suuri hyöty."

— Merkillinen kehitys on tässä tapahtunut. Onko uskonto todella yksityisasia? Onko tulirokko tai joku muu tarttuva tauti yksityisasia? Ei ole — jos sairastunut tavataan, hänet viedään sairaalaan. Tämä on yhteiskunnan asia. Uskonto on samassa mielessä yhteiskunnan asia. Jos joku on oikein häijy, sortaa muita ja räyhää, häneltä puuttuu uskonto ja räyhäys tarttuu. Kirkko tahtoo, että elämä parantuisi.

— Mitä sanoo tiede? Tunnettu suomalainen psykologi Kai von Fieandt puhuu näin: "Jos ihminen jättää uskonnon, ei käy kirkossa, ei lue sanaa, eristäytyy kaikesta, hän voi sen tehdä, mutta hän on henkisesti invaliidi, torso."

— Valtio ja kirkko ovat vuorovaikutuksessa. Valtio maksaa mm. opettajien palkat, ja he opettavat uskontoa, teologisen tiedekunnan professorien palkat, ja he kasvattavat uutta pappispolvea. Mitä kirkko tekee? Se pitää kansasta väestörekisteriä. Työväenpuolue ei sano; kirkko pitää eroittaa valtiosta, sillä se tulisi kovin kalliiksi. Ministerit sanovat: kyllä me voimme säätää lakeja, mutta ellette te papit kasvata kansaa, mitä laeilla teemme kun kansa ei niitä kunnioita.

— Nyt te voitte sanoa: Nyt on tässä puhuttu koko ajan siitä kiltimmästä puolueesta. Jyrkempi työväenliike selittyy siitä, että ihmisiä on kohdeltu tylysti. Jos minä olisin joutunut kasvamaan samoin, niin luultavasti kuuluisin noihin "äkkijyrkkiin", sillä minä olen luonteeltani hirvittävän tulinen.

— Entä mikä on tämän "äkkijyrkän" puolueen suhde uskontoon? Vapaassa Sanassa, tämän puolueen äänenkannattajassa Suomessa, oli oikein pitkä suosituskirjoitus erään papin Aaro Tolsan kirjoittamasta kirjasta. "Tämä sietäisi tulla jokaisen työläisen lukemaksi." Ajatelkaa, tässä suositeltiin papin kirjoittamaa kirjaa!

— Noin 29% suomalaisista äänestää tätä puoluetta, heillä on tällä hetkellä eduskunnan 200:sta edustajasta 43. Kuitenkaan he eivät eroa kirkosta. V. 1923 uskonnonvapauslaki tuli voimaan, mutta vain n. 2% on eronnut. Miksi he eivät eroa? Johtajat sanovat: Erotkaa, se on porvarillinen laitos! Me sanomme: Voitte lähteä, on täysi vapaus, mutta älkää lähtekö, sillä me toivoisimme, että koko Suomi olisi yhdessä.

— Viime tammikuussa oli Lohjalla työväenkokous, jonne minua pyydettiin alustamaan tästä samasta aiheesta: Kirkko ja työväenkysymys. Sitten piti olla keskustelua, ja ajattelin, nyt pitää varata tänne takataskuun aikamoiset "latingit." Ensin työväen orkesteri soitti Sibeliuksen: Andante Festivo'n. Sitten oli kaksi alustusta ja sen jälkeen piti olla keskustelua. Mutta ei pyydetty yhden yhtäkään puheenvuoroa. Miksi? Olimme sanoneet aivan samaa. Nämä latingit päivät esille ottamatta.

— Minun hiippakunnassani on 105 seurakuntaa, joissa pyrin käymään jokaisella työväentalolla. Siellä johtajat toivottavat minut tervetulleeksi: "Tämä on historiallinen hetki. Koskaan talon historiassa ei piispa ole käynyt. Pyydän sanoa kaikkien puolesta työväenliikkeen ja kirkon tavoitteet ovat samat."

— Tällaista ei olisi tapahtunut 40 vuotta sitten, olisi katsottu vain karsaasti. Mikä on aiheuttanut suunnanmuutoksen? Osittain sota, joka sinänsä on vihollisen työtä. Jumala voi käyttää saatanaakin aseenaan. Jumala pani papit samaan juoksuhautaan miesten kanssa. Nuoret papit, joista monet antoivat uhrinsa isänmaalle, oppivat uuden ajatustavan.

— Ja lopuksi — mikä on tavoite? Me pyrimme tasa-arvoisuuteen. Täysi ihmisarvo jokaiselle, oli hän missä asemassa tahansa! Ei saa olla niin köyhää ja kurjaa lasta, ettei hänellä ole samoja mahdollisuuksia. Rauhan asiaa on ajettava oikeuden mukaisesti. Pyydän kertoa mitä sanon tehtaissa käydessäni lopuksi: Eikö totta, työväenliike ajaa rauhan asiaa? Mutta miten on kotona, onko siellä rauha vai riita? Jos on riita, te olette sotasyyllisiä. Jos ette perheessä kykene pitämään sopua, kuinka ajattelette kansojen kesken syntyvän rauhan? Missä riita, siinä ei ole rakkautta sydämessä!

## Oksanen voitti H:gin maratonin

**Helsinki.** — Sunnuntaina syyskuun 30 pnä juostiin Helsingin maraton (25 km.) kauniin sään vallitessa. Äärimmäisen tasainen ja luja kilpailu ratkesi vasta viimeisellä kierroksella Eino Oksasen voittoon. Lujalla loppukirillä hän voitti Antti Viskarin kahdella sekunnilla. Aika 1.18.32 on uusi rataennätys.

Kotila hävisi puolestaan Viskarille 10 sekuntilla. Neljänneksi tuli Olavi Manninen, viidenneksi Eino Pulkkinen, kuudenneksi Paavo Pystynen ja seitsemänneksi Veikko Karvonen.

## Italian Gnocchi pinkoi 100 m. 10,4

**Rooma.** — Italian mestaruuskilpailuissa voitti Luigi Gnocchi 100 metrin juoksun ajalla 10,4. Saman ajan saavutti myöskin F. Galbiati.

## Vancouverin naisten toiminnasta

**Vancouver.** — Täkäläinen naistenkerho yrittää uurastaa sitkeästi. Ei ole pidetty kesälomia, vaikka sairaslomia joutuu yksi ja toinen toisinaan ottamaan. Sairaslomaakaan ei jouda iänikuisesti pitämään; siinä tulee ikävä ja mieli palaa yhteiseen kotiin, ja aina me siellä joksikin hyödyksi olemme, vaikkei suurta olekaan saatu toimeksi tämän vuoden aikana. Ei ole järjestetty yhtään ulkoilmajuhlaa eikä ohjelmailtamaa. Mutta otimme me osaa skandinaavien kesäjuhlaan ja kiitostakin siitä saimme. Talvella osallistumme taas talvijuhlaan. Rahat näistä juhlista menee lasten kesäleirin hyväksi ja osa tuloista luovutetaan kunkin kerhon hyväksi.

On naisilta sentään taas tulossa käsitöiden myyjäistilaisuus. Ne on suunniteltu pidettäväksi joulukuun alussa. Tarkoitus on hankkia arvokkaita käsitöitä. Tulkaa silloin sieltä ostamaan hyviä joululahjoja. Myöhemmin siitä enemmän.

Omakohtaisena toivomuksena lausun ajatuksen, että entinen toveruus ja innostus jatkuisi. Uudet ja vanhat jäsenet tervetulleita toimintaamme. Kerhon kokoukset pidetään joka kuun ensimmäisen torstain iltana kello 8. — Aune.

## Maailmanennätys naisten 4x100 m:llä

**Dresden.** — Saksalainen naisjoukkue teki syyskuun 30 pnä 4x100 metrin juoksussa uuden maailmanennätyksen 45,1. Lauantaina juoksi brittiläinen joukkue maaottelussa Unkaria vastaan Budapestissa ajan 45,2, mikä sivusi lajin siihen mennessä parasta aikaa.

Virallinen maailmanennätys 45,6 on venäläisen joukkueen hallussa. Samoissa kilpailuissa juoksi itäsaksalainen Fritz Janke 5,000 m ajassa 14.04,6, mikä on uusi Saksan ennätys.

# KULTA-ALUEEN KUORO UUDELLEEN TOIMIMAAN

**South Porcupine.** — Vain kuulkaapas kuinka "pisi" ensi sunnuntain aika on täällä Eteläpäässä ja tätä kiirettä ei voi kukaan yksilö panna toimeksi. Siinä tarvitaan monen kylän väestön voima.

Tässä joitain viikkoja sitten päätimme Järjestön osaston kokouksessa, että yhteiset syönnit pitäisi panna toimeksi, ja että 14 päivä olisi siihen sopiva aika. Nähkääs enimmät ulkotyöt ja "kämppäykset" kun on tälle kesälle lopussa ja kaiken kiireisin pyiden "hunttausaika" sivuutettu. Lisäksi odotellaan niitä pysyviä talven lumia. Niinpä voidaankin "koolata" näitä ensi sunnuntain päivällisiä syyskauden syönniksi.

Jaa. Sapuskoista puheenollen tulevat olemaan erikoiset, aivan niin kutsuttua "family stailia", että ruoissa on makua ja sitä saa ilman säännöstelyä. Nähkääs kahdenlaiset lihat kastikkeiden kera ja hienosti paistetut kaalikäärot aivan kohtuullisella hinnalla. Siispä kutsummekin ensi sunnuntaiksi kello 12 alkaville päivällisille koko ympäristön väestöä. Nämä syyskauden syönnit pidetään osastomme haalilla ja ruokalevoksi pelataan seurapelejä. Tervetuloa yhteiseen iloon ja nautintoon.

* * *

Mutta eihän ihminen elä ainoastaan leivästä vaan se vaatii jotakin henkistäkin nautintoa. Se kulta-alueen sekakuoro on tässä myöskin näkövinkkelissä. Olimme viime perjantailtana täällä Eteläpään haalilla kokouksessa. Siinä kokouksessa oli puolisenkymmentä ihmistä Timminsistä ja runsaasti saman verran täältä Eteläpäästä, että kolmas osa kuoron kokonaisuudesta oli runsaasti koolla. Tässä harkituamme tulimme seuraaviin johtopäätelmiin: Ensi sunnuntaina tk. 14 pnä kello 7.30 illalla koetamme saada kaikki koolle jotka haluavat työskennellä laulukuoron riveissä. Entisiä laulajia, jotka ovat olleet aikaisemmin tässä sekakuorossa, kehoitamme jokaista saapumaan. Mutta samalla käsitimme että niitä ei ole tarpeeksi saatavissa, joten uusia täytyisi saada lisäksi. Nyt on tärkeä aika saada kaikki kokoon, että nähdään tuleeko kuoroa vaiko ei. R. Vuorimäen ajatus on että vähintäinkin 30 pitäisi olla. Sitten voitaisiin alkaa kuorotoiminta.

Edelleen: Jos joukkoa saadaan kokoon tuoksi illaksi (mikä on mahdollista jos vain on ihmisillämme innostusta) niin samassa voidaan kokeilla kaikkien äänet ja asettaa ne itsekuhunkin temmaan joten kaikkien pitäisi olla henkilökohtaisesti saapuvilla ensi sunnuntai-iltana kello 7.30 Eteläpään haalilla.

* * *

Jaa, tämä lehtemme haastekampanja, joka on juuri menossa, on saanut tällä ympäristöllä kiitettävän huomion osakseen. Ihmiset ovat jatkuvasti antaneet lahjoituksensa ilman suurempaa keräystä joka on edistänyt tätä hommaa kaikkien yhteiseksi tahdoksi. Tässä vielä haluan huomauttaa, että tehkää lahjoituksenne mutta tehkää se hyvästä sydämestä. Lahjoitukset olen luvannut lähettää täsmällisesti päätepaikkaan omilla kustannuksillani. Mutta jos ette jostakin syystä tapaa asiamiestänne, niin lahjoituksenne voitte jättää luottamuksellisesti haalillamme nykyisin asuvan John Mäkikankaan huostaan. Hän toimittaa sen myöskin huolella, että kaikki saapuvat perille ja nimenne näette lehdestä. Silloin se on siellä, ettekä te tämän jälkeen juuri tunne itseänne yhtään köyhemmäksi. Mutta lehtemme on saanut hieman käyttövaroja toimintansa ylläpitämiseksi. — H.

Kiinan naiset esittävät huomattavaa osaa maansa teollisuuden kehittämisessä. Kuvassamme sorvari Wang Shu-Wen Kiinan ensimmäisessä automoottoritehtaassa. Vaikka hän on jo työssä hän edelleenkin jatkaa opintojaan.

Me emme usko, että nyt keskustelun alaisena olevasta Euroopan uniosta ei tule mitään Euroopan kansoja hyödyttävää kalua. Sensijaan meistä tuntuu, että Euroopan jakamispyrkimysten asemesta olisi viimeinkin tunnustettava, että kaikkien eurooppalaisvaltojen pitäisi toimia läheisessä yhteisymmärryksessä ja vuorovaikutuksessa toistensa kanssa. Puheet "voiman tasapainosta" sekä poliittisesta ja taloudellisesta kilpailusta uuden liittoutuman puitteissa, ovat osoituksena siitä, että kansleri Adenauerin kovapaineisesti mainostama Euroopan unio tullaan punnittaessa köykäiseksi havaitsemaan.

## PÄIVÄN PAKINA

### "Vihdoinkin samalla linjalla"

Vanha ystävämme Pietiläinen soitti toissapäivänä toimitukseen ja "pyysi saada luvan onnitella".

Onnittele, vanha veikko, ole hyvä, sanoimme me puolestamme.

Mutta Pietilä ei olisi Pietilä, ellei hän menisi asiaan "kautta rantojen". Ensin hän sadatteli sydämensä pohjasta "näitä kylmiä ilmoja" ja lopuksi "ennenaikaisia pakkasöitä", joita ei ole kuulema koskaan ennen nähty.

Annoimme miehen puhua rauhassa sillä kokemuksesta tiedämme, että "ilmoillakin" saattaa olla tekemistä sen asian kanssa kun Pietilä vaivautui asioista pakisemaan.

"Jos olisin nuorempi . . . ja niin kuin ennen, en perustaisi ilmoista mitään", sanoi Pietilä ilmeisesti vähän katkeroituneella äänensävyllä. "Mutta nyt tulee näiden huonojen ilmojen takia kaikenlaiset kinttuvaivat, hengenahdistukset ja muut kolotukset . . ."

Niin, huonoja ovat ilmat ja niiden seuraukset pistimme me väliin tiedustellen, ettei suinkaan Pietilä aio "onnitella" meitä huonoista ilmoista?

"No se nyt vielä puuttuisi. Mutta pitäähän sitä sisuaan jonnekin purkaa", sanoi Pietilä.

"Mutta mennään asiaan, hätähousu", jatkoi mies verkkaan tapaansa. "Minun tarkoitukseni oli onnitella sinuä henkilökohtaisesti ja samalla myös Vapautta siitä, että olette löytäneet Kiviperän Pekan ja Toronton Vapaa Sanan kanssa yhden ja yhteisen linjan."

"Kiitos vaan onnitteluista, mutta annahan kuulua enemmän", sanoimme me.

"Vai tekeydyt sinä vielä tietämättömäksi", sanoi Pietilä. "On todella hauska nähdä että kiistelyn ja kinastelun asemesta löytyy yhteisiä lähtökohtia Canadan suomalaisille lehdille. Toraillla voi kuka tahansa. Mutta sittenkin on totta, että "laiha sopu on lihavaa riitaa parempi."

". . . Älä yritä keskeyttää" sanoi Pietilä vähän hätäisemmin. "Jos vertaat Kiviperän Pekan lauantaista ja tiistaina julkaistua omaa pakinaasi toisiinsa, niin havaitset, että sisältönsä puolesta ne ovat kuin kaksi marjaa — ikäänkuin toisistaan eroittamattomat kaksoset . . . Enemmän vain sellaista ja onneksi olkoon."

Juttelihan Pietilä siinä vielä yhtä ja toista. Mutta kuten tavallista, hän osuin melko sattuvasti asian ytimeen.

Kiviperän Pekka ihmetteli pakinassaan, kuten allekirjoittanutkin sitä "koomillista" asian tilaa, kuten hän sanoo, että "Yhdysvaltain puolustuslaitoksen 'turvallisuuskokeen' alaiseksi ovat joutueet mm. liittohallituksen pohjoisen alueen asiain ministeri" ja itse RCMP:n päämies!

Yhtä mielenkiintoinen oli Kiviperän Pekan toteamus: ". . . Olemme tavanneet mm. sellaisia ihmisiä, jotka Euroopan matkallaan ovat joutuneet palaamaan takaisin Canadaan New Yorkin kautta . . . Tuo New Yorkissa kauttakulkumatkalla poikkeaminen on monelle muodostunut sangen ärsyttäväksi . . . Tulee kysyneeksi, että mitä ihmeen tekemistä Yhdysvaltain tullilla on sellaisten ihmisten matkaarkkujen suhteen, jotka matkustavat maan läpi pysähtymättä . . . matkustajain saamatta niihin tilaisuutta koskea Yhdysvaltain puolella.

"Tuollainen ei ole muuta kuin suoraa kiusaa ihmisille . . ."

Oikein ja paikallaan sanottu, virkaveli Kiviperän Pekka.

On todella hauska tulla vihdoinkin "samalle linjalle" kuten Pietilä sanoisi.

Vaikka Vapaudessa ei mainittukaan asian tästä puolesta tiistaina, niin sitä enemmän on lehtemme puhunut siitä menneiden vuosien aikana. Silloin kuin eräät ihmiset, Kiviper[än] Pekka niiden joukossa, ajattelemat[...] muudessaan antoivat siunauksen[...] sille, että Yhdysvaltain viranomai[set] rupesivat rajoittamaan rajan ylit[...] mistä "väärin ajattelevilta" canad[...]laisilta, me liityimme niihin, jot[...] historiallisten kokemusten perustee[...] protestoivat ja sanoivat, että jos j[o]kut canadalaiset voidaan Yhdysva[...]loissa leimata "väärin ajattelevik[si]" niin pian tulee aika, jolloin siitä sa[a]vat kärsiä sekä "oikein" että "väär[in]" ajattelevat.

Nyt tämä totuus on koko maailm[an] nähtävänä. Joka ei sitä näe, hän [on] täysin sokea, tai sitten hän ei halu[a] kaan nähdä.

Me puolestamme tervehdimme lä[m]pimästi sitä, että Kiviperän Pekka [on] lopultakin tullut näkemään, mistä [on] todella kysymys, sillä "parempi my[ö]hään kuin ei milloinkaan", kuten s[a]notaan.

Tosiasia nimittäin on, että usei[m]mat "ei-punaiset suomalaiset" o[vat] joutuneet vaikeuksiin Yhdysvalta[in] rajalla kuin n.s. "punaiset", johtu[u] se osittain siitä, että "punaiset" eiv[ät] ole erikoisemmin halunneet turistir[a]hojaan amerikkalaisille ajatusten [...]kijoille tarjota.

Meillä on siis yllin kyllin syytä s[...]soa horjumatta nyt vihdoinkin löyd[e]tyllä yhteisellä linjalla tässä ja s[ii]hen liittyvissä kansalaisvapausasio[is]sa. — Känsäkoura.

## SITÄ JA TÄT[Ä]

**KORKEIN AIKA**

Gunnar oli ollut sairaana jo jo[...]kin aikoja. Niin hän kysyikin lää[kä]riltä:

— Olenko minä todella hengenv[aa]rallisesti sairas?

— No, miten nyt sanoisin? Mu[tta] jos teillä olisi joskus ollut jonkin[lai]sia tehtäviä ja olette aina vain s[...]täneet niiden toimittamista, ehdot[an] että toimittaisitte ne aivan heti.

## Unkari päihitti Englannin 108-104 maaottelussa

**Budapest.** — Unkarin ja Englan[nin] välinen yleisurheilumaaottelu pää[ttyi] syyskuun 30 pnä. Ottelussa suoriu[tui] voittajana Unkari 108 pisteellä E[ng]lannin 104 vastaan. Englannin na[iset] voittivat unkarittaret 70-43.

Seuraavassa muutamien lajien [tu]loksia:

**400 metrin aidat:** 1) R. D. Sh[...], Enlanti, 51,7, 2) H. Kane, Enlanti 5[...], 3) A. Lippay, Unkari, 52,4, 4) A. Bo[...], Unkari 53,3.

**200 metriä:** 1) S. Jakabfy, Unk[ari] 21,4, 2) N. Goldovanyi, Unkari, 2[...], 3) B. Shenton, Enlanti 21,5, 4) D. [...]gal, Englanti 21,8.

**800 metriä:** 1) L. Szentgali, Unk[ari] 1,51,9, 2) I. Roszavölgyi, Unkari, 1,5[...], 3) M. A. Hewson, Englanti 1,52,0, [4)] D. Johnson, Englanti 1,52,1.

**Kolmiloikka:** 1) K. S. Wilmshu[rst], Englanti 15,21, 2) S. Bolyki, Unk[ari] 14,77, 3) D. W. Field, Englanti 14[...], 4) R. Nemeth, Unkari, 14,37.

**Seiväs:** 1) I. Ward, Englanti, 4[...], 2) F. Kovacs, Unkari, 4.00.

**3,000 metrin estejuoksu:** 1) J. Dis[...], Englanti 8.47,6, 2) J. Jeszensky, U[n]kari 8.49,4.

**10,000 metriä:** 1) Norris, Englan[ti] 29.56,4, 2) J. Kovacs, Unkari 29.56,[...]

**4x400 metriä:** 1) Englanti 3.10,9, [2)] Unkari 3.11,4.

**Moukari:** 1) J. Csermak, Unk[ari] 62.59, (uusi Unkarin ennätys) 2) [...] Zsivotsky, Unkari 57,58.

## Mäkinen nosti lipu[n] olympialaisiin

**Pori.** — Herkuleen järjestämis[sä] painonnostokilpailuissa syyskuun [...] pnä suoritettiin eräitä olympialaisk[a]rsauksia. Raskaan sarjan Eino Mä[ki]nen oli erinomaisessa kunnossa [ja] nosti yhteistuloksen 435 kg., mikä [on] uusi Suomen ja pohjoismaiden enn[ä]tys. Entinen 2,5 kg. huonompi e[n]nätys oli myös hänen nimissään.

Sarjassa 82,5 kg. Reimo Tuonon[en] punnersi 127,5 kg., mikä samoinku[in] yhteistulos 387,5 kg on myöskin u[usi] Suomen ja pohjoismaiden ennätys.

Mainittakoon, että Mäkisen tulos [on] sama kuin olympiavaatimus, jo[ten] näyttää todennäköiseltä, että Mä[ki]nen pääsee mukaan.

## Suomen joukkue lentää Melbourneen 3 koneella

Suomen olympiajoukkue lent[ää] Melbourneen kuten jo aikaisemm[in] on kerrottu, kolmella SAS:n eriko[is]koneella. Käydyissä neuvotteluis[sa] on sovittu siitä, että kaikki pohjo[is]maat lentävät samassa kuljetukses[sa]. Ensimmäinen ryhmä lähtee matka[an] marraskuun 7. päivänä. Alustava[sti] on sovittu siitä, että Suomi saa le[n]topaikkoja kaikkiaan 65. Tämä pa[i]kalukumäärä tuskin tulee riittämää[n] koska jo tässä vaiheessa on olymp[ia]joukkueeseen nimetty 33 henkilöä [ja] nimeämättä ovat vielä mm. painij[at], nyrkkeilijät, osa johtajista, osa yle[isur]heilijoista ja mahdollisesti muid[en] urheilulajien edustajista, joita vi[e]lä voidaan kelpuuttaa olympiajoukkue[e]seen. Kaikki tietysti riippuu olymp[ia]keräyksessä karttuvista varoista.

# Kiitospäiväksi tuli Vapaudelle 90 lahjoitusta

## Yhteistulos on nyt $6,873.86 ja kampanja on edelleen ripeässä menossa

Kiitospäivän viikonlopun aikana saapui Vapauden haasterahastoon jälleen noin 90 lahjoitusta ja niiden kalteeksi 306 dollarin suuruinen rahasumma, sekä suuri määrä uusia haasteita.

Haasteryntäyksen yhteistulos oli siis maanantaina $6,873.86 ja haastekampanja jatkuu edelleen hyvin ripässä tempossa, sillä tarkoitus on karkoittaa karhut pois Vapauden liepeiltä ja siten taata sanavapaus täkäläisille maanmiehillemme.

Lahjoituksia ja uusia haasteita saapui nyt seuraavasti:

VÄINÖ AHO Sudburysta vastaa $2. Ernie Aution haasteeseen ja haastaa Jack Vallbackan ja Väinö Overmarkin Sudburysta ja Antti Rannan Vancouverista viemään haastetta eteenpäin.

UNO SIRVIÖ Sudburysta vastaa $5. V. Hurnasti ja Kusti Lindströmin haasteisiin ja kehoittaa kaikkia haasteen saaneita vastaamaan haasteensa.

SULO NIEMI Lockerbysta vastaa vitosella ($5.00) Arvi Männistön haasteeseen ja kehoittaa kaikkia "slow pokes" kiirehtimään haasteidensä vastaamisessa.

HILJA JA TOIVO NUPPONEN Copper Cliffista vastaavat $5. saamiinsa haasteisiin ja haastavat mr. ja mrs. Arvo Mäen Torontosta, Ont.

FRANK RANTA Wanupista vastaa $2. Toini ja Benny Heinon haasteeseen.

OLGA JA LEEVI FRIMAN Sudburysta vastaavat $2. Toini ja Benny Heinon haasteeseen.

ELMIINA JA CHAS. KLIND, Canoe, B. C., vastaavat $2. mr. ja mrs. C. H. Raunion haasteeseen ja haastavat seuraavat: Laura ja Matt Savola, Vancouver, B. C. sekä Tyyne ja George Niemi, jossakin Port Arthurin ympäristöllä. Lahjoittakaa vointinne mukaan ja antakaa haasteen vyöryä yhä edelleen.

WILLIAM SANTALA, R. R. 1, Copper Cliff, Ont., lahjoittaa $2. Vapauden haasterahastoon.

YRJÖ SAARIKOSKI Vancouverista vastaa $10. Toivo Rintamäen haasteeseen ja haastaa seuraavat edistämään lehtemme riippumattomuuden säilyttämistä: Markus Kujanpää, Oiva Halmesmäki, Antti Ranta ja Gabriel Mäki eli Mansikkamäki, kaikki Vancouverista, B. C.

E. JA O. SALMI, Websters Corners, B. C., vastaavat $2. W. Rauman haasteeseen ja toivovat että kaikki haasteen saaneet tekevät parhaansa.

HANNA JA WALTER HILL, R. R. 3, Sault Ste. Marie, Ont., vastaavat $3. saamiinsa haasteisiin.

EINO PERKIÖ Sault Ste. Mariesta vastaa $5. Lehtisen Vilin haasteeseen ja haastaa Wuolteen Jussin Torontosta, Ont., jatkamaan haastetta.

VILMA JA VÄINÖ NISKANEN Sault Ste. Mariesta vastaavat $5. Hilda ja Tom Tuorin haasteeseen ja haluavat muistuttaa kaikkia haastettuja, että maksavat haasteensa viivyttelemättä.

AINO JA JACK MÄKI Sault Ste. Mariesta vastaa $5. Signe ja Toivo Huotarin haasteeseen ja haastavat kaikki haastetut maksamaan haasteensa.

HILJA JA EVERT ERKKILÄ Sault Ste. Mariesta vastaavat $5. Kulmalan Heikin haasteeseen ja haastavat seuraavat tuttavat: Sivi ja Eino Niemi, Sault Ste. Marie, Ont. sekä mr. ja mrs. Wallsten, vanhempi, Kirkland Lakelta, Ont.

SIGNE JA TOIVO HUOTARI Sault Ste. Mariesta vastaa $5. Ilma ja Arvi Tuumasen haasteeseen ja haastavat seuraavat: Aino ja Jack Mäki Sault Ste. Marie, Ont. sekä Edith ja Emil Kohvakko, Regan, Ont.

SAM UUSITALO Audenista vastaa $1. P. Utriaisen haasteeseen.

JOHN HENRICKSON Hearstista lahjoittaa $2. Vapauden hyväksi ja haastaa kaikki Kiteeläiset vastaamaan tähän haasteeseen.

TOIVO LITMAN St. Catharinesta vastaa $5. saamiinsa haasteisiin ja haastaa Kalle Mäen Weller Parkista, Ont.

ILOMÄEN PERHE Torontosta lahjoittaa $5. Vapauden haasterahastoon ja haastaa seuraavat farmarit: Heikki Toivonen, Eino Salo, Ruber Sandberg, Sami Kujansuu, Kaarlo Koivisto ja Einari Kangas, kaikki Mattawasta, Ont. Olkaa hyvä ja ottakaa huomioon.

AUGUST SAARI Waters Townshipista lahjoittaa $2. Vapauden hyväksi ja haastaa seuraavat tuttavat: Manu Tolppanen, John Niemelä, Emil Myllymäki ja Kusti Elenius, kaikki Waters Townshipista, Ont.

VILI PEKKOLA, Woollings Camp, South Porcupine, Ont., vastaa $5. Kalle Salon haasteeseen ja kehoittaa toisiakin Vili-nimisiä Vapauden ystäviä tähän yhteistyöhön.

TOIVO LAITAHARJU, Woolings Camp, South Porcupine, Ont., vastaa $3. Robert Harjun haasteeseen ja kehoittaa kaikkia Woollingin miehiä muistamaan, että asia on yhteinen ja se vaatii myös yhteistä kannatusta.

EINO NYKÄSENOJA South Porcupinesta vastaa $2. Eino Väisäsen haasteeseen ja haastaa Oscar Viitasen ja Ida Wuorion, molemmat Cochranesta, Ont.

UUNO SODERHOLM, Websters, Corners, B. C., vastaa $2. John Häyhän haasteeseen ja haastaa Emil Söderholmin, Bernart Söderholmin ja Albert Tuomen, kaikki Fort Francesta, Ont.

MAIJU JA YRJÖ AIRILA Sudburysta vastaavat $3. Jussin sekä Elina ja Arvi Sandholmin haasteisiin ja kehoittavat kaikkia haastettuja vastaamaan nopeasti haasteensa.

J. V. FLINK Vancouverista vastaa $5. Lauri Hillin haasteeseen.

VILHO LEPPÄNEN Wahnapitaesta vastaa $3. Henry Lahden haasteeseen ja haastaa Väinö Leppäsen ja Eeli Niemen, molemmat Vermilion Baysta, Ont.

ARNOLD BACK Lockerbysta lahjoittaa $5. Vapauden hyväksi ja haastaa seuraavat: Arne Sarell, mr. ja mrs. Tony Pallen, Aake Penttinen ja Kerttu Martinson, Port Arthur, Ont., Kalle Hänninen, Valpas Järvinen, Elis Kallio, Jarl Lind, Emil Hurme ja John Leino, Sudbury, Ont., Ellen ja Taito Ristimäki, Elsa ja Henry Riekko, Väinö ja Aili Hohter sekä Aili ja John Roininen, Lockerby, Ont., Uno Penttinen, Skead, Ont., Kusti Mattila, Wahnapitae, Ont., sekä Tuomas Järvenpää ja Gunnar Kivisaari, Sudbury, Ont.

JACK JÄRVI Wahnapitaesta vastaa $2. A. Wiidan haasteeseen ja haastaa Vilho Leppäsen ja Matti Kosolan, molemmat Wahnapitaesta, Ont.

S. SALMINEN Wahnapitaesta vastaa $3. John Filpuksen haasteeseen ja kehoittaa kaikkia haasteen saaneita maksamaan haasteensa.

ELLEN JA ELIS HAMLIN Torontosta vastaavat $4. saamaansa haasteeseen ja haastavat Toivo Mäkelän ja John Bay'n Torontosta, Ont.

ELISA JA Y. RONN Torontosta vastaavat $5. saamiinsa haasteisiin.

TYYNE JA VÄINÖ ANTTILA Estairesta vastaavat $3. George Tammen haasteeseen ja haastavat Lauri Salon Estairesta, Ont.

SAIMI JA VÄINÖ JÄRVI Kirkland Lakesta vastaavat $5. Len Seppälän haasteeseen ja haastavat seuraavat: Eino Alanko, Kalle Niemelä ja Viki Wallsten, kaikki Kirkland Lakelta, Ont.

J. SALORANTA Timminsistä vastaa $5. Jussi Terhon haasteeseen ja haastaa Ero Kallion Timminsistä, Ont.

UUNO PETERSON Timminsistä lahjoittaa $5. Vapauden hyväksi.

EMMI JA V. AHO Timminsistä vastaavat $2. Elsi ja Arvo Virkkalan haasteeseen ja kehoittavat kaikkia haastettuja maksamaan haasteensa.

ANDER ANDERSON Dinsmoresta vastaa $1. haasteisiin.

FRED KUJALA Mattawasta vastaa $2. Aarne Aaltosen haasteeseen.

ARVI HOLM, Hawk Junction, Ont., vastaa $5. Kalle Jaakkolan haasteeseen ja haastaa Erkki Niemen Reganista, Ont.

EINO SALMINEN Geraldtonista lahjoittaa $6. Vapauden hyväksi ja haastaa Isakki Tainion ja Aimo Hanan, jossakin kämpillä.

VELIMIES St. Catharinesta vastaa $2. J. E. Kosken haasteeseen ja kehoittaa kaikkia haasteen saaneita tekemään samoin.

WM. HOLT Torontosta vastaa $5. Vili Niemen haasteeseen ja kehoittaa kaikkia myöhässä olevia haastetuita tekemään velvollisuutensa.

NIILO LEHTO Torontosta vastaa $2. haasteeseen.

EDWARD TERVO Stanfordista vastaa $2. Eino Puiraksen haasteeseen.

ALEX HJELT JA OSCAR HJELT, Dinsmore, Sask., vastaavat $3. John Särkilahden haasteeseen ja haastavat kaikki Vapauden kannattajat jotka eivät vielä ole sitä tehneet.

EINO HOSTIKKA Vancouverista vastaa $2. Reino Ojalan haasteeseen ja haastaa Helmi ja Eino Välkin sekä Heikki Tuuttilan Torontosta, Ont., vastaamaan vointinsa mukaan.

FRANK LIND, Kitimat, B. C., lahjoittaa $5. Vapauden haasterahastoon ja haastaa kaikki rauhaa rakastavat tekemään samoin.

MARY LOCKERBYSTA vastaa $5. Olga Sulan haasteeseen ja haastaa kaikki Maryt ja Maijat lahjoittamaan vointinsa mukaan.

LIISA JA VILI AHO Sault Ste. Mariesta vastaavat $5. Hannes Isolahon haasteeseen ja haastavat samalla summalla seuraavat: Aku Tuovinen, Mile 88, A. C. R., A. P. V. Logging Camp sekä Martta ja Jack Tuovinen, Toronto, Ont.

LAURI WUORI Sault Ste. Mariesta vastaa $5. Eino Lehtolan, Heikki Alikosken ja Mauri Wiitasalon antamiin haasteisiin ja haastaa puolestaan seuraavat: Selmi Koskela, Kalle Kivelä, Eino Mäki ja Manu Niemelä, Sault Ste. Mariesta, Ont., Elias Wuori ja Lauri Kaukoranta, Port Arthurista, Ont., ja Elias Punkari, St. Catharines, Ont., sekä Heikki Mäki, Geraldton, Ont. Toivon, että otatte haasteen vilpittömästi vastaan.

AARNE SIKALA Englehartista vastaa $2. Ida Blairin haasteeseen ja huomauttaa toisiakin nivalalaisia, älkää joukosta jääkö!

H. LONDI, A. E. Wicksin kämpältä, Cochrane, Ont., vastaa $2. H. Tirkkosen haasteeseen ja haastaa Lauri Kosken ja Uuno Rannan samalta kämpältä, tekemään samoin.

IDA JA M. ROJOLA Niagara Fallsilta lahjoittavat $10. Vapauden haasterahastoon ja tämmäävät Matti Wiljamaan Sault Ste. Mariesta, Ont.

HILDA AHO Sudburysta vastaa $5. Olga Juvosen haasteeseen ja haastaa Mandy Kankaan Kirkland Lakelta, Ont.

VÄINÖ PESOLA, Dump Lake, Regan, Ont., vastaa $2. saamiinsa haasteisiin ja haastaa puolestaan seuraavat tekemään parhaansa: Urho Purra, Sudbury, Ont. ja Toivo Kantonen, Raven Lake, Regan, Ont.

HUGO NIEMI Vancouverista vastaa $5. Liisa ja Henry Kankaan haasteeseen ja haastaa Ilmari Anttilan Vancouverista, B. C.

NAISTEN KLUBI, Meadow Portage, Man., lahjoittaa $1. Vapauden hyväksi.

CSJ:n MEADOW PORTAGEN OSASTO lahjoittaa $3. Vapauden haasterahastoon.

JOHN JA WILLIE JANTTI Meadow Portagesta lahjoittavat $2. Vapauden hyväksi ja haastavat seuraavat: Ahti Koski ja Walter Koski, molemmat Meadow Portage, Man.

ELSIE JA ERNIE HILL Meadow Portagesta vastaavat $2. Silja ja Lasse Annalan haasteeseen ja haastavat seuraavat: Tyyne ja Oscar Lax, Sherridon, Man. sekä Tyyne ja George Niemi, Port Arthur, Ont.

W. KAUKOLA Port Arthurista vastaa $2. Arvo Laakson haasteeseen ja haastaa kaikki kuortanelaiset vastaamaan haasteeseen, jotka eivät vielä ole lahjoittaneet tai vastanneet haastettaan.

JOHN NURKKALA Nipigonista vastaa $2. Nevalain haasteeseen ja haastaa V. Peräkylän C. P. R., B & B työjoukkueen isännän ja kaikki hänen suomalaiset nikkarit, Nipigon pojat: S. Lintula, J. Niemi, K. Järvelä, H. Alanko, J. Metsälä ja J. Korpi.

MRS. ANNI NURMI, Picture Butte, Alta, vastaa $1. mrs. Raappanan ja miss Vieno Perttulin haasteeseen ja haastaa seuraavat tuttavat: Väinö Ross, Aku Raita ja Aapeli Koivisto, kaikki Blairmoresta, Alta, vastaamaan vointinsa mukaan.

SELMA JA VÄINÖ JAAKKOLA Kirkland Lakelta vastaavat $5. Toivo Ahon haasteeseen ja toivovat että kaikki haastetut maksavat haasteensa.

I. SAHALA Kirkland Lakelta vastaa $5. saamiinsa haasteisiin.

JOHN TUOMI Kirkland Lakelta vastaa $2. Aino Lahden haasteeseen ja toivoo, että kaikki haasteen saaneet tekevät samoin.

IDA JA JAAKKO LAITINEN, Hespero, Alta, vastaavat $2. saamiinsa haasteisiin ja haastavat seuraavat: Helmi ja Vili Erkkilä, Benalto, Alta, sekä Paul Kaikkonen ja morsian, Hespero, Alta.

ALEX KOSKELA Timminsistä vastaa $2. Kalle Laineen haasteeseen ja toivoo, että kaikki asiaan innostuneet antaisivat haasteen vyöryä!

VÄINÖ LINTUMAKI, Woollings Camp, South Porcupine, Ont., vastaa $5. Arvo Korten haasteeseen ja kehoittaa kaikkia kämppämiehiä vastaamaan haasteensa tai tekemään lahjoituksensa.

ESTERI JA HANNES PURRA South Porcupinesta vastaavat $5. Hilja ja Oscar Forsellin sekä Hilda ja Matti Koveronkosken haasteisiin ja kehoittaa toisia haasteen saaneita maksamaan myös haasteensa.

ERNEST YLITALO South Porcupinesta vastaa $3. Mary ja Kalle Laineen haasteeseen ja haastaa seuraavat: Fiina Lehtimäki, South Porcupine, Ont., Maija ja Vick Ristimäki, Schumacher, Ont. ja K. Valli, Kirkland Lake, Ont.

JOHN MAKI South Porcupinesta vastaa $2. Lauri Kartion haasteeseen ja haastaa David Laineen South Porcupinesta, Ont.

OIVA JOHN MAKI South Porcupinesta vastaa $1. Lauri Kartion haasteeseen ja haastaa Jack Nevalan Windsorista, Ont. ja Toivo Palosen Kelly Lakelta, Ont.

LYYDIA LEHTO Connaught Stationilta vastaa $2. Senja Saaren haasteeseen ja haastaa Heino Londin Connaught Stationilta.

ANTTI OJALEHTO, Woolings Camp, South Porcupine, Ont., vastaa $2. Kalle Järven haasteeseen ja haastaa Emil Harjun Kirkland Lakelta, Ont. ja Oscar Fimbergin South Porcupinesta, Ont.

AINO JA JALMAR RANTA Port Arthurista vastaavat $2. Bertha Kujanpään haasteeseen ja kehoittavat kaikkia haastettuja vastaamaan.

WILLIAM TAMMELA, R. R. 1, Kaministiquia, Ont., vastaa $2. haasteeseen ja haastaa Nick Tommilan ja Matti Kallion Torontosta, Ont.

REINO TIKKANEN Intolasta vastaa $3. E. Kuusiston haasteeseen ja haastaa E. Tammisen Intolasta, vastaamaan vointinsa mukaan.

GEORGE NUMMELA Port Arthurista vastaa $5. Alex Koivun haasteeseen.

LYDIA TUOMI Port Arthurista vastaa $2. mr. ja mrs. Kokon haasteeseen.

KONSTRA OSTROM Beardmoresta vastaa $5. Arvo Hovin haasteesee ja haastaa kaikki Devon haastamattomat pätsärit vastaamaan.

UUNO NIEMI Port Arthurista vastaa $5. Katri ja O. Maklinin haasteeseen ja toivoo kaikkien haastettujen vastaavan.

E. TELKKINEN Intolasta vastaa $2. S. Erkkilän haasteeseen ja kehoittaa kaikkia Matti-myöhäisiä maksamaan haasteensa.

E. NIEMI Port Arthurista vastaa $5. Matti Katajiston haasteeseen.

ARVO KALLIO Port Arthurista vastaa $3. Matti Katajiston haasteeseen ja haastaa David Pitkäsen ja Arvo Petsin vastaamaan ja jatkamaan haastetta.

MANU OJALEHTO Lapista lahjoittaa $5. Vapauden hyväksi ja haastaa Jalmar Untisen Lapista, Ont.

MIINA WIRTA Intolasta lahjoittaa $2. Vapaudelle ja haastaa Sanni Tuulaksen Port Arthurista ja Hilda Erkkilän Intolasta, Ont.

OIKAISU: Tiistaina, lokakuun 2 p:n Vapaudessa julkaistiin haaste jossa oli lahjoittajien nimi väärin, kun sanottiin: ALMA JA ANTTI KETOLA Torontosta vastaavat $5. Emil Hankilan haasteeseen. Se pitää olla: ALMA JA ANTTI HIETALA Torontosta vastaavat $5. Emil Hankilan haasteeseen.

Samassa numerossa oli INKERI POOLE, Toronto, Ont., haasteessa summaksi mainittu $2.00, vaikka se pitää olla $3.00.

| | |
|---|---|
| Tässä katsauksessa | $ 306.00 |
| Ennen julkaistuja | 6,567.86 |
| Yhteensä | $6,873.86 |

Canadan Labor Progressive-puolueen edustajiston osallistuessa Kiinan kommunistisen puolueen 8. kongressiin Canadan Leslie Morrisia tervehti puheenjohtaja Mao Tse-tung. Edustajistossa oli myös Tom McEwen Vancouverista ja A. A. MacLeod Torontosta.

## "Punainen laukku" Don-haalilla 14 pnä

Toronto. — Sunnuntaina, lokakuun 14 pnä nähdään Don-haalin näyttämöltä 4-näytöksinen laulu- ja tanssinäytelmä "Punainen Laukku". Näytelmän on ohjannut Elsa Romanoff. Tervetuloa kotoa ja ulkopaikkakunniltakin. — N.

## Lehtien levittäjät kokoontuvat 14 pnä

Toronto. — Vapauden ja Liekin levityskomitea kokoontuu muiden asiaan kiinnostuneiden kanssa Donhaalilla sunnuntaina, lokakuun 14 päivänä kello 2.30 iltapäivällä. Tarkoitus on lehtiemme lukijakunnan myötävaikutuksella viedä ripeästi eteenpäin nyt alkava levityskampanja.

Tulkaa Vapauden ja Liekin ystävät tähän tärkeään kokoukseen ja tuokaa omat esityksenne. — Kokoonkutsuja.

## Danielsen voitti Lahden kisoissa

Helsinki. — Syyskuun 30 pnä pidetyissä Lahden Kalevan kilpailuissa oli päänumerona keihäänheitto, johon osallistui Norjan Danielsen ja Nikkinen. Danielsen voitti, joskaan keihäs ei lentänyt pitemmälle kuin 73.84. Ylimääräisellään hän heitti yli 78 metrin. Nikkisen paras heitto oli 71.60.

## "Star" järjestää laatikkopäivälliset

St. Catharines. — Paikallisen v.- ja u.-seura Starin kokousasioista nyt muutama sana. Tanssi- ja bingoillasta ensiksi huomautus, että älkää unhoittako lauantai-iltaa 13 p. lokakuuta. Silloin tanssitaan ja pelataan bingoa seuran huoneustolla Port Wellerissa.

Kokous päätti järjestää laatikkopäivälliset tk. 21 pnä. Se on sunnuntaipäivä ja silloin tarvitaan kaikkien naisten yhteistoimintaa. Siksi pyydämmekin naisia ottamaan tämä huomioonsa ja järjestämään niin, että voivat lahjoittaa laatikoita. Siten saadaan useampaa eri laatua laatikoita eikä silloin ole yhdelläkään ruokailijalla valittamisen aihetta. Ja kun naiset ottavat asian huolehdittavakseen, silloin tulee suunnitelmasta tosi. Siksi rohkenemmekin kutsua suurta yleisöä päivälliselle. Tulkaa paikkakuntalaisten lisäksi myös vieraspaikkaiset. Ateria on varmasti hyvä.

Näytelmä "Ai Herran jee" on nyt harjoitusken alaisena ja se esitetään jo ennen joulua. Esityspäivää ei ole vielä määrätty. Tämä on hauska neliosainen näytelmä ja siinä tarvittavat ulkoilmakulissitkin on aivan tätä näytelmää varten haettu Cobaltista asti. Ja joka on Cobaltin haalilla käynyt, hän tietää, että yksistään näitä kulliseja kannattaa tulla katsomaan.

Kokouksessa herätettiin keskusteltavaksi eräs tärkeä asia, seuran velkakysymys. Kokouksessa vallitsi sellainen mieliala, että velka olisi uudelleen järjestettävä. Johtokunta velvoitettiinkin tekemään asiasta suunnitelman seuraavalle kuukausikokoukselle, joka pidetään tk. viimeisenä sunnuntaina. Seuran kaikkia jäseniä kehoitetaan saapumaan silloin kokoukseen asiasta päättämään. Kokouksesta tiedoitetaan lehdessä yksityiskohtaisemmin, mutta tämä on jo vähän niin kuin ennakkomainostuksena. — U. H.

## Workers osuusliike Timminsissa tarjoaa erikoisia etuja luotolla ostajille

Timmins. — Workers osuusliikkeen johtokunnan ja paikallisen kaupan neuvoston kokouksessa päätettiin viime viikolla, että sellaisille luotolla ostaville henkilöille, jotka maksavat laskunsa säännöllisesti tilipäivinä myönnetään 3 pros. hyvitys. Käytännössä tämä merkitsee, että nämä henkilöt eivät joudu maksamaan tavanmukaista korvausta kirjanpidosta vaan voivat ostaa tavaransa samalla hinnalla kuin sellaiset asiakkaat, jotka maksavat ostamansa tavarat ostoksia tehdessä.

Kokouksessa oltiin sitä mieltä, että tämä tulee parantamaan osuusliikkeen liikkeenvaihtoa. Sen johdosta odotetaan monien asiakkaiden maksavan säännöllisesti laskunsa, että voivat hyötyä 3 pros. hyvityksestä. Osuusliikkeellä olisi sen johdosta enemmän käyttövaroja muita tarkoituksia varten. Hyvityksen käytäntöön ottaminen myös tulee merkitsemään liikkeenvaihdon kohoamista, koska monet henkilöt mieluummin ostavat luotolla, mutta eivät hyväksy sen yhteydessä ylimääräisiä maksuja ja sen johdosta tekevät osan ostoksistaan toisissa kaupoissa.

Hyvityksen käytäntöön ottaminen tulee merkitsemään huomattavaa tulojen vähenemistä ja sen voidaan korvata ainoastaan liikkeenvaihdon huomattavalla kohoamisella. On itsestään selvä, että hyvitys tulee kohottamaan myyntejä, mutta enemmän on tehtävä myyntien lisäämiseksi. Kaikille niille henkilöille, jotka ovat tehneet ostoksia osuusliikkeestä on lähetetty kiertokirje ja alkaen tällä viikolla kaikkien niiden luona tullaan vierailemaan.

Osuusliikkeen valistuskomitea suunnittelee tänä syksynä järjestää sarja kulttuuritilaisuuksia, joissa tullaan esittämään niiden eri kansallisuuksien kulttuuria, jotka muodostavat osuusliikkeen jäsenistön.

Ensimmäinen tilaisuus pidetään ukrainalaisten haalilla Timminsissa lokakuun 19 pnä. Ilta vietetään skotlantilaisten merkeissä ja sen järjestäjinä tulevat toimimaan osuusliikkeen skotlantilaiset asiakkaat. Osuusliikkeen kaikki asiakkaat ovat tervetulleita.

Syysfilmiohjelma alkaa tällä viikolla. Ensimmäinen esitys on ukrainalaisten haalilla South Porcupinessa lokakuun 13 pnä ja ukrainalaisella haalilla Timminsissa lokakuun 14 pnä.

Osuusliikkeen leipomo on alkanut valmistamaan monenlaisia herkkuleivoksia ja niitä myydään ainoastaan lauantaisin.

### KIITOS

Sydämellinen kiitos teille, sukulaiset ja ystävät, kun tulitte meitä yllättäen tervehtimään omaan kotiimme muuton johdosta.

Kiitämme hyvistä lahjoista ja kahvipöydän antimista. Kiitoksemme emännille ja alkuunpanijoille. Myös kiitos niille jotka osallistuivat lahjaan, vaan eivät voineet saapua.

Kiitollisuudella teitä muistaen,

TOINI, TUURE, RAIMO JA IRENE HEIKKILÄ


ERIKOINEN SUOMALAISTEN

Henkilökohtaisesti johdettu

HUVIMATKA

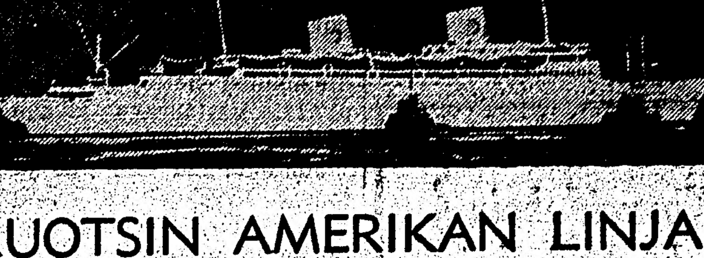

RUOTSIN AMERIKAN LINJAN

LOISTOLAIVALLA

"KUNGSHOLM"

● NEW YORKISTA — LOKAKUUN 13 P.

● HALIFAXISTA — LOKAKUUN 14 P.

Tämän suomalaisten erikoishuvimatkan johtajana toimii Canadan suomalaisille hyvin tunnettu, Ruotsin Amerikan Linjan Montrealin konttorin johtaja Mr. Carl E. Wasellus.

Tehkää paikkatilauksenne heti tähän suomalaisten erikoishuvimatkaan.

JOULUKSI SUOMEEN!

Kaksi ilontäyteistä jouluhuvimatkaa!

"KUNGSHOLM"

New Yorkista — joulukuun 4 päivänä

"STOCKHOLM"

Halifaxista — joulukuun 9 päivänä

Varatkaa paikkanne Matkailutoimistomme kautta.

Avustamme kaikkia matkustajiamme passien hankinnassa.

VAPAUS TRAVEL AGENCY

BOX 69 SUDBURY, ONT.


## Soini Nikkinen kilpailukieltoon

Helsinki. — Suomen Urheiluliiton liittojohtokunta on määrännyt Soini Nikkisen kilpailukieltoon toistaiseksi. Epäurheilijamaisen käyttäytymisen tähden maaottelumatkalla Hampurissa Nikkinen joukkueen johdon antamista ohjeista välittämättä ei riittävällä huolella valmistautunut edessäolevaan keihäänheittokilpailuun.

## Vapauden ilmestyminen juhlapäivä-viikolla

Vaikka maanantaina vietetty kiitospäivä oli yleinen juhlapäivä, niin lehtiliikkeemme työhenkilökunnan, asiamiesten ja kirjeenvaihtajain hyvän yhteistoiminnan avulla Vapaus ilmestyy tänään, tiistaina.

Mutta juhlapäivä aiheuttaa sen, että torstainen Vapaus ilmestyy vain 4-sivuisena. Uskomme kuitenkin, että lukijat ottavat juhlapäiväviikolla mieluummin [illegible] vuista, kuin vain kaksi 4-sivuista Vapautta.

TILATKAA VAPAUS!


PETER A. VESA

B. A., LL. B.

Barrister, Solicitor, Notary

SUOMALAINEN LAKIMIES

GE. 3392

1028 Danforth Ave., Toronto



TALOUDENHOITAJA HALUTAAN

Täten ilmoitamme taloudenhoitajan toimen olevan avoinna Finnish Society'n haalilla, 2605 East Pender St., Vancouver, B. C.

Hakemukset tulee lähettää palkkavaatimuksineen, huomioiden vapaan asunnon, valon ja lämmön, ennen lokakuun 25 päivää 1956, osoitteella:

JOHTOKUNTA,

FINNISH SOCIETY OF VANCOUVER

2605 East Pender Street, Vancouver, B. C.



PAUL F. ANTTILA

CHARTERED ACCOUNTANT

(TILINTARKASTAJA)

Haluaa ilmoittaa, että hänen konttorinsa nyt sijaitsee:

THUNDER BAY BUILDING

47 N. CUMBERLAND STREET.

PORT ARTHUR, ONTARIO

Konttori avattu lokakuun 1 pnä 1956

PUHELIN 5-9500



UUDET LEVYUUTUUDET

OVAT NYT SAATAVANA

KIRJAKAUPASTAMME

Kaikki tässä mainitut levyt ovat Suomen suosituimpien laulajien levytyksiä.

Kiirehtikää tilaustanne ennen kuin ne loppuvat

* RYTMI

R 6086 Kevätpäivä Kangasalla, Solistikuoro
Honkain keskellä, Solistikuoro

R 6141 Suomen laulu, Eteläsuomalaisen osakunnan laulajat
Kesäkuva ja kuu kalpea, Eteläsuomalaisen osakunnan laulajat

R 6191 Kaipuun hetkinä, tango, Erkki Junkkarinen
Unohtaakseni, tango, Martti Suutala

R 6194 Ei hyvästi vaan näkemiin, tango, Veikko Tuomi
Kaksi varjoa, valssi, Veikko Tuomi

R 6201 Sininen satu, tango, Matti Louhivuori
Syysilta, valssi, Matti Louhivuori

R 6205 Tule takaisin, tango, Veikko Tuomi
Seedelmin valoja vannoit, tango, Veikko Tuomi

R 6230 Karjalan kunnailla, Helsingin Suurkirkon poikakuoro
Kotimaani ompi Suomi, Helsingin Suurkirkon poikakuoro

R 6254 Kulkija vanhus, tango, Erkki Junkkarinen
Valan lemmestäin vannoin, beguine, Erkki Junkkarinen

R 6266 Uutta ja vanhaa, No. 11, tango, Tamara ja Justeeri
Uutta ja vanhaa, No. 12, foxtrot, Tamara ja Justeeri

R 6267 Polttava kaipaus, valssi, Henry Theel
Kultainen kuu, beguine, Henry Theel

R 7100 Kodin kynttilät, valssi, Harmony sisters
Tango Venegia, Harmony sisters

* DECCA

SD 5124 Kuolleet lehdet, slow fox, Henry Theel
Laa-le-luu, foxtrot, Henry Theel

SD 5159 Ei enää yksin, tango, Henry Theel,
Kotimaan sävel, valssi, Henry Theel

SD 5255 Mustalainen, tango, Matti Louhivuori ja Metro-Tytöt
En pyydä anteeksi, foxtrot, Olavi Virta

SD 5285 Kaipaan luoksesi etelään, tango, Metro-Tytöt
Kevään ensi kukka, foxtrot, Metro-Tytöt

SD 5317 Rakasta, kärsi ja unhoita, tango, Metro-Tytöt
Rakas muisto, valssi, Metro-Tytöt

SD 5327 Kesäyön tango, Juha Eirto
Toukokuun unelma, valssi, Metro-Tytöt

Koska Suomen äänilevytuottajat vuoden alussa korottivat levyjen hinnat 25%, eli 300 markasta 400 markkaan, olemme täällä myös pakoitettuja korottamaan niiden hintoja.

UUSI HINTA $1.50 kpl.

(Ostajan maksettava lähetyskulut)

Posti- ja pikatavaratilausten tulee käsittää vähintäin kolme levyä.

Lähetämme levyjä kaikkialle Canadassa ja Yhdysvalloissa.

TILATKAA OSOITTEELLA:

Vapaus Publishing Co. Ltd.

Box 69 Sudbury, Ontario

**Heino's Grill**
MAUKASTA RUOKAA KOHTUULLISEN HINNOIN
Puh. OS. 5-7725
6 Beech St. W. Sudbury

**Dr. E. LAPPA**
HAMMASLÄÄKÄRI
SUDBURY CLINICISSA
130 Elm St. E. Sudbury
Vastaanottotunnit 9 ap— 5ip.
Puhelin OS. 3-7181
Iltatunteina OS. 4-2387

**LÄÄKERESEPTEJÄ** täytetään huolella — 24 tunnin palvelus
VAPAA RESEPTIKULJETUS Sudburyssa ja McKimissa
Tuokaa reseptinne meille
**SHAW'S PHARMACY**
REXAL APTEEKKI
400 Montague St., Sudbury
Puh. OS. 3-6823 iltasin OS. 3-7628
UUSI KAUPPA
1832 McFarlane Lake Road
Caswellin vieressä, Lockerby

**HOLLANDIN KUKKASIPULEJA**
SUORAAN HOLLANDISTA
Tulppaaneja, keltanarsissia, narsissia ja krookuksia
**LOUGHEED FLOWER SERVICE**
Puhelin OS. 3-9596
60 Eyre St. S. Sprucen Kulmassa
KAUPUNGILLA
Durham ja Larch kat. kul.
Sudbury

Drink **Sun Crest** ORANGE
Se nautintorikas
**VIRVOKEJUOMA**
*Hyvää yksin tai seurassa*
SUPERIOR BEVERAGES LIMITED
PUHELIN OS. 4-4313
305 Albinson St. Sudbury


# SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

## MUISTILISTA

**CSJ:n Sudburyn osaston eri elinten johtokuntien** ja komietain yhteinen kokous Finnish-haalilla tiistaina kello 7.30 illalla. Kokouksessa suunnitellaan syystalven toimintaa, joten kaikkien ryhmien tulisi olla edustettuna.

**Finnish-haalin lainakirjasto** avoinna keskiviikkoisin kello 7.30-8.30 ip. Kirjoja lainataan maksutta kaikille.

**Sävel-kuoron harjoitukset** Finnish-haalilla keskiviikkona kello 7.30 ip.

**Kuorolaisten järjestämät bingopaartit** Finnish-haalilla torstaina alkaen kello 7.30 illalla.

**Työn Puiston sauna** on avoinna keskiviikkoisin, lauantaisin ja sunnuntaisin.

# Kaksi kuoli ja kolme loukkaantui liikenneonnettomuudessa

Levackin tiellä viime perjantaina tapahtui ajoneuvojen yhteentörmäys, jonka johdosta 2 kuoli ja kolme henkilöä on edelleen sairaalassa hoidettavana.

Poliisin kertoman mukaan 18-vuotiaan Raymond Lalonden ohjaama auto oli etelään tullessa Chelmsfordista iskenyt Pierre Vachonin ohjaaman trokin perään. Onnettomuus tapahtui pimeässä kello 9 illalla. Heti yhteentörmäyksen jälkeen oli toinen pieni troki joutunut ojaan kun sen ajuri ei voinut pysäyttää sitä aikoinaan.

Autossa matkustajana ollut 15-vuotias Lynda Lois Hollard Sudburyssa oli kuollut onnettomuus paikalla ja 17-vuotias Gerry Pilon myös Sudburysta kuoli sairaalassa sunnuntaina. Samassa autossa matkustanut 15-vuotias Gloria Andrews sekä auton ohjaaja Raymond Lalonde ovat edelleen sairaalassa.

Pienessä trokissa olleista kolmesta miehestä vain 18-vuotias Gaetan Laplante joutui sairaalaan. Suuren trokin ohjaaja pääsi naarmuitta.

Poliisi on selostanut, että Lalonde oli ajanut nopeata vauhtia kun onnettomuus tapahtui. Vachon selosti, että hän oli ajanut raskaasti kuormitettua trokiansa hidasta vauhtia ja sen johdosta hän oli pannut molemmanpuoliset käännösvalot vilkuttamaan.

Onnettomuus tapahtui noin 12 mailia Sudburysta.


LÄÄKÄRI JA KIRURGI
**DR. L. HOOEY**
Puh. OS. 3-3695 Kotiin OS. 5-6729
Medical Arts rakennuksessa
260 Cedar St., Sudbury


# Työsulku johtanut väkivaltaan Chelmsfordissa

Sudburyn piirioikeudessa viime torstaina tuomari P. J. McAndrew päätti lykätä viikolla hyökkäyssyytöksen käsittelyn Lloyd Breweria vastaan. Syytös johtuu siitä, että Brewer oli yrittäessään kuljettaa romurautaa työriitaisuuden alaiselle Basin Foundrylle Chelmsfordissa, aiheuttanut kahden miehen lievän loukkaantumisen.

Mine-Mill union osasto 902:n taholta on selostettu, että tehtaan liikkeenhoitaja Brewer oli keskiviikkona ajanut romuraudalla lastatun trokinsa pikettilinjan läpi ja paetessaan trokin edestä oli kaksi miestä loukkaantunut. Yksi loukkaantuneista oli union virkailija Romeo Lachance, joka on esittänyt syytöksen Breweria vastaan.

Valimon työläiset ovat vaatineet korotusta tuntipalkkoihinsa, jotka ovat keskimäärin n. $1.00 tunnilta. Alkuun Mine-Mill union taholta vaadittiin palkkojen korottamista 40 sentillä tuntia kohti. Union vaatimusta on kuitenkin nyt laskettu puolella ja työehtosopimuksesta on viime aikoina käyty neuvotteluja. Neuvotteluissa sovitun sopimusluonnoksen kerrotaan olevan tällä kertaa tehtaan timminsilaisen omistajan käsissä.

Chelmsfordin poliisipäällikkö Gille Lachance on henkilökohtaisesti ryhtynyt tutkimaan tehtaalla tapahtuneita ilkitöitä. Seuraavana päivänä, torstaina, oli havaittu, että tehtaalle jätetty romurautatroki oli saatettu ajokelvottomaksi ja että erästä nostolaitetta oli myös vahingoitettu.

Union taholta on väitetty kysymyksessä olevan työsulku. Valimon työläiset ovat olleet pikettilinjalla n. 3 viikkoa.

## 2 nikkelityöläistä kuoli tapaturmaisesti

Viime viikolla kaksi nikkelityöläistä kuoli työmaatapaturmissa. Torstaina Incon Levack-kaivoksesta löydettiin poraaja Alfred Hunt tajuttomassa tilassa kello 10.40 illalla. Tri J. Harveyn pelastusyrityksistä huolimatta hänet havaittiin kuolleeksi kello 2 aamulla. Hän oli 26-vuotias ja oli ollut Incon palveluksessa v. 1952 lähtien.

Yhtiön taholta on selostettu, että Hunt todennäköisesti joutui räjähdyksen aiheuttaman kaasun uhriksi. Hänen arvellaan palanneen takaisin työpaikalleensa liian pian räjähdyksen jälkeen.

Suremaan jäi hänen vaimonsa Myrtle Larchwoodissa sekä 3-vuotias tytär.

Lauantaina kello 7 aamulla Eugene Lanteigne oli kuollut Nickel Rim-kaivoksen murskauslaitoksella. Yhtiön taholta on selostettu, että hän oli kaatunut ja joutunut kuljetushihnojen koneistoon.

Hän on ollut vasta muutaman kuukauden avioliitossa ja suremaan jäi hänen vaimonsa Hanmerissa.

## Poliovaara yhä jatkuu Sudburyn alueella

Tähän mennessä on Sudburyn alueella havaittu kaikkiaan 52 poliotapausta ja Sudbury General sairaalassa on tällä kertaa hoidettavana 26 poliopotilasta.

Sunnuntaina sairaalaan vastaanotettiin 16-vuotias tyttö, jolla kerrotaan olevan lievä tartunta. Hänessä ei ole halvaantumisen merkkejä. Viime viikon kuluessa sairaalaan vastaanotettiin 3 poliopotilasta; 3-vuotias poika Chelmsfordista, 2-vuotias tyttö Little Currentista ja 16 kuukauden ikäinen tyttö Warrenista.

TILATKAA VAPAUS!

Red Feather rahaston vuotuinen keräys on parhaillaan käynnissä Sudburyn alueella. Tässä kampanjassa saadut varat luovutetaan 16 paikalliselle hyväntekeväisyysjärjestölle. Sen sijaan että kaikki hyväntekeväisyysjärjestöt järjestäisivät omat kampanjansa tapahtuu varojen hankkiminen tässä yhteisessä Red Feather kampanjassa. Tämän viikon torstaina tulee Red Featherin kerääjät vierailemaan jokaisessa kodissa Sudburyssa. Mine-Mill union naisten apujärjestön sairaalassa olevien veteraanien ja sanatorio-rahaston luovutetaan osa Red Feather kampanjassa saaduista varoista. Kuvassamme naisten apujärjestön jäseniä valmistamassa paketteja Sunnybrook sairaalan potilaita varten. Vas. komitean puheenjohtaja mrs. Rose Ulicny, Red Feather-rahaston johtaja mr. Wes Gillespie, mrs. Val Fortin, apujärjestön presidentti mrs. Lily Johnson, mrs. Mary Hywarren, mrs. Marie Thibault ja mrs. Ann Buda.

# Whitefishin haalilla esitetään kokoillan näytelmä lauantaina

V.- ja u.-seura Speedin jäsenet ovat monen viikon ajan harjoitelleet näytelmää "Kylmäverinen morsian" ja nyt on kaikki kunnossa esitystä varten. Näyttelijät ovat päättäneet esittää tämä 4-näyt. laulun sekaisen huvinäytelmän CSJ:n Whitefishin osaston haalilla lauantaina, lokakuun 13 pnä alkaen kello 8 illalla.

Ohjauksesta on huolehtinut Elvi Lujanen ja säestäjänä tulee toimimaan Veikko Sytelä. Nimiosalla on Joyce Lujanen ja hänen vastanäyttelijänä Kallen osalla Karl Palomäki. Pisin miesten osa on seuran tunnetulla yleisurheilijalla Tauno Saarella ja voimme odottaa hänen onnistuvan näyttämöllä yhtä hyvin kuin urheilukisoissa. Kerttu Kitts, Bob Lujanen ja Andy Etula huolehtivat näytelmän toisista rooleista.

Kuten henkilöluettelosta havaitaan kaikki tehtävät on n.k. nuoremman polven käsissä, joten Sudburyn alueen väestö varmaan rientää Whitefishin haalille seuraamaan tätä mielenkiintoista esitystä ensi lauantaina.

# Osuusmeijerillä menestyksellinen vuosi menossa

Osuusmeijerin puolivuosikokous pidettiin Sudburyssa Suomalaisen Järjestön talolla syyskuun 29 pnä kello 11 aamulla. Puhetta johti N. Luoto ja sihteerinä toimi J. Passi. Kokoukseen osallistui 34 osakkeenomistajaa. N. Luoto valittiin kirjoittamaan selostuksen kokouksesta sanomalehtiä varten.

Kokouksessa luettiin vuosikokouksen pöytäkirja, joka hyväksyttiin. Sen jälkeen luettiin johtokunnan toimintakertomus, tilikertomus ja tilintarkastajain lausunto joista keskusteltiin yhtäaikaa.

Johtokunta kertomuksessaan lausui, että liikkeelle on ostettu kuluneen puolen vuoden aikana koneistoa suunnilleen $20,000 arvosta. Näyttääkin siltä, että tästä vuodesta tulee liikkeemme parhain vuosi. Uudella nykyaikaisella koneistolla saamme paremmat tuotteet ja voimme tarjota asiakkaille parempia ja puhtaampia tuotteita.

Tilikertomus osoitti, että kuuden kuukauden nettoylijäämä on $17,017.11. Vastaavana aikana viime vuonna oli ylijäämä $4,662.85.

Johtokunnan toiminta- ja tilikertomus hyväksyttiin monipuolisen keskustelun jälkeen. Sen jälkeen otettiin 15 minuutin väliaika, jolloin nautittiin liikkeen tarjoamasta kahvista, voileivistä ja leivoksista.

Kahvitauon jälkeen luettiin valistuskomitean raportti, joka hyväksyttiin. Vielä keskusteltiin maidon lähettäjäin kuotista, vaan päätettiin, että asia ei kuulu osuusliikkeelle. Lähettäjät voivat valvoa sen asian maidontuottajain yhdistyksen kautta. — N. Luoto.

## Mielenosoitus päättyi McKim-kaivoksella

—Falconbridgen omistaman McKim-kaivoksen työläiset ryhtyivät takaisin töihin lauantaiaamuna. Kaivoksen työläiset kieltäytyivät menemästä töihin kun yhtiön taholta syytettiin erästä luottamusmiestä valehtelemisesta ja hänet lomautettiin kahdeksi päiväksi rankaisutoimenpiteenä. Työläiset eivät hyväksyneet toimenpidettä ja mielenosoituksena jäivät pois tehtävistään.

Mine-Mill union osasto 598:n presidentti Mike Solski selosti lauantaina, että yhtiön kanssa oli asiasta neuvoteltu perjantaina ja päästy sovintoon. Hän kertoi, että neuvotteluissa käsiteltiin useita erimielisyyksiä.

Torstaina yhtiön ja union väliset neuvottelut uudesta työehtosopimuksesta alettiin uudelleen sovittelijavirkailijan välityksellä. Neuvottelut keskeytyivät n. 3 viikkoa sitten.

## 19 kaivostyöläisen uskotaan kuolleen kaasuräjähdyksessä

**Middleburg, Etelä-Afrikka.** — Täällä tiedoitettiin maanantaina, että 19 kaivostyöläistä on kateissa Schoongeziichtin kaivoksessa kaasuräjähdyksen jälkeen ja yleisenä käsityksenä on, että he ovat saaneet surmansa.

# Entiset viholliset harjoittelevat nyt yhteisesti

**Ottawa.** — Canadalaiset taistelukoneiden ohjaajat alkavat harjoittelemaan yhteisesti entisten vihollistensa kanssa eräällä Välimeren saarella ensi keväänä.

Canadalaiset, italialaiset ja saksalaiset lentäjät tulevat käyttämään Sardinian saarta lentoharjoituksissaan.

Nykyään canadalaiset Sabre jetkoneiden ohjaajat harjoittelevat lähellä Rabatia, Morokossa, sijaitsevalla lentokentällä, mutta koska Pohjois-Afrikassa esiintyy nykyään jokseenkin vakavia levottomuuksia Canadan lentovoimien ja hallituksen taholla ollaan huolestuneita canadalaisten siellä olon johdosta. Hallituksen taholta on sanottu, että on aina olemassa mahdollisuus, jotta canadalaisia voitaisiin sotkea johonkin ranskalaisten ja marokkolaisten väliseen välikohtaukseen.

## Jugoslavia ostanut lentokoneita N-liitosta

**Belgrad.** — Täällä tiedoitettiin maanantaina, että Jugoslavian lentokone-yhtiö, joka on valtion omistama, on ostanut Neuvostoliitosta Ilyushin 14 tyyppisiä matkustajalentokoneita. Kaksi näistä koneista toimitetaan kuluvan vuoden aikana Jugoslaviaan ja loput tulevan vuoden aikana.

# Neljä henkilöä sai surmansa yhteentörmäyksessä

**London.** — Viime lauantaina sai surmansa neljä henkilöä kun kaksi autoa törmäsi yhteen noin 20 mailia täältä pohjoiseen olevalla valtamaantiellä. Onnettomuus tapahtui tien käänteessä.

Surmansa saivat 29-vuotias Philip Grose, 28-vuotias Edmund Pollard, 28-vuotias Donald Kennedy ja 9-vuotias Stewen Welbanks.

Onnettomuus tapahtui poliisien antaman tiedon mukaan kun Grose yritti ajaa toisen auton sivu tien käänteessä.

# McKeonin tuomiota lievennetty

**Parris Island. S. C.** — Kersantti Mathew C. McKeon sanoi täällä sotaoikeuden uudelleen käsiteltyä hänelle annettua tuomiota, että hän yrittää "olla merkijalkaväen mahdollisimman paras rivimies."

Ja niin tämä 31-vuotias harjoitusleirin kersantti joutui palvelemaan vankeustuomiota sen johdosta kun hän viime huhtikuun 8 päivänä marssitutti yön pimeydessä joukkonsa nevaan, jonka johdosta kuusi alokasta hukkui. Laivastosihteeri Charles Thomas oli kuitenkin vähentänyt hänen yhdeksän kukauden tuomionsa kolmeksi kuukaudeksi ja sen lisäksi hän pääsee vankeudesta vapaaksi marraskuun 4 päivänä koska hänen alkuperäisen tuomion langettamisesta on jo kulunut kaksi kuukautta. Laivastosihteeri on hyväksynyt sen, että McKeonin tuomio tulee olemaan kolme kuukautta vankeutta ja rivimieheksi alentaminen. Tämän johdosta McKeonin sanoikin: "Katson sen olevan oikeudenmukainen tuomion ja varsin kohtuullisen tuomion. . . yritän olla paras rivimies merijalkaväessä."

Laivastosihteeri Thomas myös määräsi peruutettavaksi tuomio McKeonin erottamiseksi väestä ja muut rangaistukset jotka hänelle määrättiin sotaoikeudessa elokuun 3 päivänä.

# "MATOPURKILLA" 9 BEAUFORTIN MYRSKYSS[ÄÄ]

**Helsinki.** — (V.S.) — 10 varsovalaista opiskelijaa, joista 6 jo valmiita insinöörejä, lähti syysk. 26 pn vastaisena yönä purjeveneellä lomamatkalle Suomeen. Lauantai-iltana klo 22 maissa heidän 13 metriä pitkä veneensä "Orion" sitten saapui perille Helsingin satamaan kestettyään Suomenlahdella kovan myrskyn runtelun. Mieliala purjeveneellä oli ollut koko ajan reipas, ja joukon ainoa neitonenkin oli selvin nyt matkasta terveenä ja reippaana, kertoi lehtemme edustajalle veneen kapteeni Antoni Zukasiewicz Suomi—Puola Seuran järjestämässä tiedoitustilaisuudessa.

Kaikki kymmenen purjehdusretkellä lomaansa viettävää nuorta puolalaista tuntuivat voivan kerrassaan loistavasti, vaikka viime päivinä raivonneen kovan myrskyn kouriin joutuneina he olivatkin kamppailleet 48 tuntia meren kanssa viimeistä rihmaa myöten märkinä. Mutta ihme kyllä, kukaan heistä ei ollut sairastunut.

Matka alkoi viime keskiviikon vastaisena yönä, kertoi purjeveneen kapteeni Antoni Zukasiewiecz. Matkamme tavoitteena oli Suomi, jonka purjehtijoihin halusimme näin luoda kiinteämmän kosketuksen ja jos mahdollista saada heitä kilpailemaan Puolaan tulevana purjehduskautena. Meillä Suomessa pidetään varsin uhkarohkeana yrityksenä uskaltautua avomeripurjehdukseen näin syysmyrskyjen aikana, mutta nuoria puolalaisia ei tuntunut mikään säikyttävän. Tosin heidän veneensä joutui kovaan aallokkoon parin vuorokauden ajaksi, taisi olla 9 beaufortia, toteaa vaalea, kiharatukkainen kapteeni Zukasiewicz, mutta hyvin selvittiin. Ei siellä merellä tarvittu kuin postimerkin kokoinen purjeenpalanen mastossa ja vauhti riitti. Suomenlahdella meidät havaitsi neuvostolainen partiovene ja tiedusteli, tarvitsimmeko apua, mutta eihän me tarvittu. Pyysimme vain ilmoittamaan sijaintipaikkamme ja se oli täsmälleen sama kuin itse laskimme.

Tietenkin outoon satamaan saapuminen oli jännittävää, mutta onnistui hyvin, sillä meillä ol[i] ka, kiitettävän tarkka, suoma[...] kartta Helsingin rannikosta, [...] kapteeni.

Nuoret puolalaiset odott[...] nyt sopivaa "purjetuulta" lä[...] seen takaisin syksyiselle mere[...]

## Brittiläisiä rakennus-yhtiöitä toimii ulkoma[illa]

**Lontoo.** — Kauppalauta[...] täällä on hyvissä toiveissa, et[...] nadassa avautuu vielä edellee[...] mintamahdollisuuksia brittil[...] rakennusyhtiölle.

Hallituksen mainitun depar[...] tin raportissa sanotaan brittil[...] rakennusyhtiöiden suorittaneen[...] me maaliskuun loppuun päätt[...] vuoden kuluessa $24 miljoona[...] vosta rakennustöitä ulkomailla[...]

Tästä summasta noin $5 m[...] nan arvosta suoritettiin dollar[...] sa, valtaosalta Canadassa.

Raportissa mainitaan esimer[...] brittiläisen rakennusyhtiön T[...] toon rakentama City Parkin [...] totalo, joka on alallaan suurin [...] dassa.

Canadassa on tapahtunut lis[...] mistä brittiläisten yhtiöiden sa[...] sa tilauksissa ja myös niiden t[...] tamisessa.

## NL:n väkiluku on nyt 200.2 miljoonaa

**Moskova.** — (SIB) — Neu[...] liiton asukasluku on nyt 200,[...] joonaa. Tämä ilmenee Mosko[...] olevan tilastollisen keskuskom[...] julkaisemasta teoksesta. Vai[...] nan ja Intian luvut ylittävät [...] vostoliiton väkiluvun. Yli puol[...] estöstä, eli 112,6 miljoonaa asu[...] näjän Neuvostotasavallassa. U[...] nassa asuu 40,6 miljoonaa ja V[...] Venäjällä 8 miljoonaa. Kaupun[...] ta suurin on Moskova jossa asu[...] 4 milj. Seuraavina ovat L[...] grad, 3,176,000 ja Kiova 991,00[0] [...] assa on 656,000, Tallinnassa 2[...] ja Vilnassa 200,000.


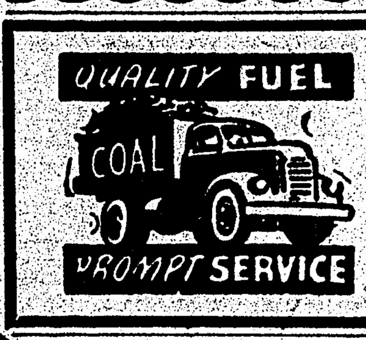


**JAMES H. DAVEY**
KOKSIA - KOLIA - PUITA
Parhaimpaa öljyttyä strokeri-kolia
PUHELIN OS. 5-5647
177 Kathleen St. W. Sudbury

**VÄLITÄMME RAHAA SUOMEEN**
SUOMEN MARKAN ARVO KOHONNUT, JONKA JOHDOSTA VOIMAAN ASTUU UUSI KURSSI
Pienin summa 5,000 Smk. $18.75 ynnä lähetyskulut $1.15
Jokainen seuraava 1,000 markkaa $3.75
● Rahalähetyksenne toimitetaan vastaanottajalle 10—14 päivän sisällä. Jokaiselle lähettäjälle lähetetään vastaanottajan allekirjoittama kuitti.
**VAPAUS TRAVEL AGENCY**
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

**IKKUNOITA OVIA JA KEHYKSIA**

Kohtuullisin hinnoin
Välitämme:
● Penelyte ja Barclay-levyjä — kaiken värisiä
● Vaneeri levyjä
● Lattian- levyjä — kaiken värisiä
● Saranoita, lukkoja
● Vernissaa ja maalia
"THIX JELLED" UUTUUS MAALIA
Ei tarvitse ohennusta, ei valu harjasta, ei haise pahalta. Kuivaa muutamassa tunnissa kovaksi ja pesua kestäväksi. Voidaan käyttää maalaamattomassa rappi-, puu-, sementti-, tiili-, seinälevy- ja paperi pinnoissa. Gallona peittää 600 neliöjalkaa. Valikoima värejä.
**SUDBURY PLANING MILL**
D. G. Hromlak, omistaja
820 MARTINDALE RD., SUB. 4 SUDBURY
PUH. OS. 5-6771 Copper kadun alkupäästä ylös

*Matkasuunnitelmissanne*
SOITTAKAA OS. 5-5685
**RITARI TRAVEL**
Perustettu 1936
7 CEDAR ST. SUDBURY
"Huolettomia lomia"

*Vakuutuksia tarvitessanne*
SOITTAKAA OS. 5-5685
**RITARI INSURANCE**
Perustettu 1928
7 CEDAR ST. SUDBURY
"Päämäärä turvallisuutenne"

*Korusidoksia lahjakirjoiksi*
**KORU-KALEVALA**
Kansalliseepoksemme Akseli Gallen-Kallelan somistamana loistopanoksena.
Nahkaselkäkansissa sid. $8.50
ALEKSIS KIVEN
**Seitsemän Veljestä**
Loistopainos nahkaselkäkansissa
Somistanut Akseli Gallen-Kallela
Hinta $7.50
ALEKSIS KIVEN
**Valitut Teokset**
on sidottu koviin nahkakansiin. Sidoksen selkä on varustettu kohokkein. Sekä kannessa että selässä on lukuisia vignettejä. Yläsyrjä kullattu. Hienossa kotelossa.
Hinta $8.50
Tilatkaa osoitteella:
VAPAUS PUBLISHING COMPANY LIMITED
Box 69 Sudbury, Ont.

V.- JA U.-SEURA SPEED
esittää 4 näytöksisen laulunsekaisen huvinäytelmän
**"KYLMÄVERINEN MORSIAN"**
CSJ:n WHITEFISHIN HAALILLA
Lauantaina, lokakuun 13 päivänä kello 8 illalla

| HENKILÖT: | ESITTÄJÄT: |
| --- | --- |
| Katri | Joyce Lujanen |
| Anni | Kerttu Kitts |
| Antti | Bob Lujanen |
| Kalle | Karl Palomäki |
| Mattila | Antti Etula |
| Mikko | Tauno Saari |

Ohjaus: Elvi Lujanen Säestys: Veikko Sytelä
★ ESITYKSEN JÄLKEEN TANSSITAAN ★

★ SUOMI FILMI ★
esittää Ilmari Unhon ohjaaman sotilasiloittelun
**"PUNAHOUSUT"**
Elokuvan pääosilla:
Helena Kara, Tuulikki Paananen ja Kullervo Kalske
Esitetään seuraavilla paikkakunnilla:
PORT ARTHUR, Finnish haalilla, torstaina, lokak. 18 p. klo 8 illalla.
LAPIN HAALILLA, perjantaina, lokakuun 19 p. klo 8 illalla.
KAMINISTIQUIA, Pohjolan haalilla, lauantaina, lokakuun 20 pnä kello 8.15 illalla.
SO. PORCUPINE, Finnish Hall, keskiviikkona, lokak. 24 p. klo 8 illalla.
TIMMINS, Finnish Hall, perjantaina, lokakuun 26 p. klo 8 illalla.
SUDBURY, Finnish Hall, tiistaina, lokakuun 30 p. klo 7.30 illalla.
WANUP, Finnish Hall, keskiviikkona, lokakuun 31 pnä klo 8 illalla.
BEAVER LAKE, Finnish Hall, torstaina, marraskuun 1 p. klo 8 illalla.
SAULT STE. MARIE, Steelton Hall, lauantaina, marrask. 3 p. klo 8 ip.
NOLALU, CSJ:n haalilla, keskiviikkona, marrask. 14 pnä klo 8.15 ip.
GERALDTON, Ukrainian Hall, torstaina, marrask. 15 pnä klo 8 illalla.
INTOLA, CSJ:n haalilla, lauantaina, marraskuun 17 p. klo 8.15 illalla.
PORT ARTHUR, Työn Temppeli, maanantaina, marraskuun 19 pnä kello 7 ja 9 illalla.
SOUTH GILLIES, Community Hall, tiistaina, marrask. 20 pnä klo 8 ip.
NIPIGON, Elk's Hall, torstaina, marraskuun 22 pnä kello 8 illalla.
MYÖS ESITETÄÄN KAUNIS CANADALAINEN LYHYTKUVA
Sisäänpääsy 75c — Lapset 25c

*Menneitten aikojen romantiikkaa, huumoria sekä Suomen kes[ä]maisemia REINO HELISMAAN LAULUELOKUVASSA*
**"TAIKAYÖ"**
HUOM: Uudet esityskoneet ja erittäin hyvä äänitys
Esitetään seuraavilla paikkakunnilla:
TIMMINS, Harmony Hall, torstaina, lokakuun 11 pnä klo 8 illalla.
S. PORCUPINE, Finnish Hall, perjantaina, lokakuun 12 pnä klo 8 [...]
KIRKLAND LAKE, Finnish Hall, lauantaina, lokak. 13 pnä klo 8 [...]
COBALT, Finnish Hall, sunnuntaina, lokakuun 14 pnä klo 2 ip.
SISÄÄNPÄÄSY $1.00 — LAPSET 25c
Uusi lähetys suomalaisia äänilevyjä saapunut.
CANADIAN FINNISH MOVIES

VARASTOMME KÄSITTÄÄ KAIKKI SUOSITUIMMAT
**DECCA- JA RYTMILEVYT**
● Allaolevasta luettelosta löydätte suosittujen laulajien levytykse[t]

DECCA-LEVYJÄ:
SD 5181 Talvisäällä, fox-trot, Metro-tytöt
Valkea joulu, slowfox, Henry Theel ja Metro-tytöt
SD 5182 Minkä vuoksi, tango, Erkki Junkkarinen
Muistojen pieni valssi, Erkki Junkkarinen
SD 5206 Viesti mereltä, tango, Olavi Virta
Nuoruuteni kaupunki, tango, Olavi Virta
SD 5208 Unelma onnesta, tango, Erkki Junkkarinen
Koditon rakkaus, tango, Erkki Junkkarinen
SD 5231 Kolme sormusta, jenkka, Matti Louhivuori
Vanha ystäväni, valssi, Matti Louhivuori
SD 5233 Jäähyväistango, Erkki Junkkarinen
Tavallinen tarina, tango, Erkki Junkkarinen
SD 5240 Missä lienetkään, tango beguine, Olavi Virta
Tyttöni, luokseni jää. valssi, Olavi Virta
SD 5263 Alfonso, tango, Olavi Virta ja Metro-tytöt
Tuntematon taival, beguine, Olavi Virta
SD 5264 Toivetyttöni, foxtrot, Olavi Virta
Sydänkäpyseni, foxtrot, Olavi Virta
SD 5267 Täyttymätön toive, tango, Metro-tytöt
Yksinäinen asema, foxtrot, Metro-tytöt
SD 5293 Romanssi mollissa, valssi, Henry Theel
Vera Cruz, bequine, Henry Theel
SD 5301 Capri — tango — Juha Eirto
Päivänlaskua päin — foxtrot — Puha Eirto
SD 5302 Rakkauden laulu — valssi — Henry Theel
Pitäisitkö minusta — foxtrot — Henry Theel
SD 5320 Tango Illusion — Juha Eirto
Sadoin Kitaroin — tango — Juha Eirto
SD 5323 Kitaraserenaadi — tango — Erkki Junkkarinen
Kun ulpukka kukkii — valssi — Erkki Junkkarinen

RYTMI-LEVYJÄ:
R 6095 On aivan samaa, leulelma, Kauko Kayhkö
Yö perhonen, tango, Iris Kangasniemi
R 6099 Imatran Inkeri, valssi, Erkki Junkkarinen
Kulta kuumetta, tango, Erkki Junkkarinen
R 6113 Sysmän Linda, valssi, Veikko Sato
Tämän kylän jenkka. Veikko Sato
R 6118 Vaillejääneen valssi, Jorma Ikävalko
Surut säkkiin, jenkka, Jorma Ikävalko
R 6128 Tumma tie, valssi, Erkki Junkkarinen
Kevätunta, tango, Erkki Junkkarinen
R 6162 Pihalaulaja, laulelma, Matti Louhivuori
Ohikulkija vain, jenkka, Matti Louhivuori
R 6207 Sokeripala, fox-trot, Olavi Virta
Ajattelen sinua aina, fox-trot, Olavi Virta
R 6208 Kulkurin suruja — valssi — Matti Luohivuori
Ikävässä — tango — Matti Luohivuori
R 6213 Voi, kun olis viulu, jenkka, Justeeri
Markkinapolkka, Justeeri
R 6216 Orpo sydämeni, foxtrot, Metro-tytöt
Kohtalon leikkiä, tango, Olavi Virta
R 6242 Osoite Tuntematon, tango, Henry Theel
Satumaa, tango, Henry Theel
R 6248 Pitkäkosken jenkka — Yrjö Saarnion polkkayhtye
Andersson'in polkka — Yrjö Saarnion polkkayhtye

*Lähetämme levyjä kaikkialle Canadassa ja Yhdysvalloissa.*
HINTA $1.35
(Ostajan maksettava lähetyskulut)
Posti- ja pikatavaratilausten tulee käsittää vähintäin kolme levyä.
Tilatkaa osoitteella:
**Vapaus Publishing Company Limited**
BOX 69 SUDBURY, ONTARIO